

Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaava YK0016

Lausunto Turun hallinto-oikeudelle Porin kaupunginvaltuuston päätöksestä 8.6.2026 § 87 tehtyihin valituksiin

Sisällysluettelo

Lausunto(luonnos) Turun hallinto-oikeudelle Porin kaupunginvaltuuston päätöksestä 8.6.2026, § 87 tehtyihin valituksiin	3
1. Muutoksenhaun alainen päätös	3
2. Valittajat	3
3. Lausunnon liitetiedostot	3
4. Tausta	3
5. Porin kaupungin vaatimukset	4
6. Yleisesti huomioitavaa	5
6.1. Keskeiset oikeussäännöt	5
6.2. Kunnallisvalituksesta yleisesti	6
7. Valitukset ja niiden kohteena olevan osayleiskaavan laatiminen	7
7.1. Kaavan laatimisen vaiheet	7
7.2. Porin kaupungin tavoitteet ja lähtökohdat yleiskaavan laatimiselle	7
7.3. Luontoarvojen huomioon ottaminen	9
7.4. Alueidenkäyttölain huomiointi osayleiskaavaa laadittaessa	10
7.5. Osayleiskaavan sisältövaatimusten huomiointi	12
7.6. Alueidenkäyttölain valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	13
7.7. Maakuntakaavan huomioiminen maankäytön suunnittelussa; yleiskaavan ja asemakaavan tarkoitus ...	14
8. Lausunto valituksissa esitetyistä vaatimuksista perusteluineen	15

Lausunto(luonnos) Turun hallinto-oikeudelle Porin kaupunginvaltuuston päätöksestä 8.6.2026, § 87 tehtyihin valituksiin

1. Muutoksenhaun alainen päätös

Porin kaupunginvaltuusto, 8.6.2026, § 87

2. Valittajat

1: Kolpanlahden kiinteistönomistajat ry (Diaarinumero: 1468/03.04.04.04.16/2026)

2: [REDACTED] (Diaarinumero: 1469/03.04.04.04.16/2026)

3: [REDACTED] (Diaarinumero: 1470/03.04.04.04.16/2026)

3. Lausunnon liitetiedostot

Lausuntoon liitetään lähetteen mukaiset liitteet

4. Tausta

Porin kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 8.6.2026 § 87 hyväksynyt Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaavan.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on määrääjassa jätetty kolme (3) valitusta Turun hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on kehottanut Porin kaupunkia antamaan valitusten johdosta lausunnon. Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata valitusten laatijoiden esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin, sekä lausua esitetystä selvityksestä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa (31.8.2026) on kaupungin pyynnöstä jatkettu 30.9.2026 saakka.

Toimivalta

Porin kaupungin hallintosäännön 25 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa lausunnon kaupunginvaltuuston päätöksistä tehdyistä valituksista, mikäli kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Kaavan valmistelu

Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaavaa on valmisteltu yhteistyössä viranomaisten, asiantuntijoiden, maanomistajien ja muiden osallisten kanssa. Kaavan valmistelun yhteydessä on järjestetty viranomaisneuvotteluja, yleisötilaisuuksia sekä sidosryhmätyöskentelyä, ja osallisille on

kaavaprosessin eri vaiheissa varattu mahdollisuus esittää mielipiteitä ja lausuntoja kaavaratkaisusta. Saatu palaute on otettu huomioon kaavan valmistelussa, vaikutusten arvioinnissa ja kaavaratkaisun kehittämisessä, jonka johdosta kaavamääräyksiä, kaavakarttaa ja kaavaselostusta on täydennetty prosessin aikana. Kaavan laatijoilla on alueidenkäyttölain ja rakentamislain edellyttämä pätevyys, ja kaupunki on käsitellyt kaavan toimivaltaisissa hallintoelimissään alueidenkäyttölain mukaisessa järjestyksessä.

Valittajina olevat yksityishenkilöt eivät ole osallistuneet kaavaprosessin vuorovaikutusmenettelyihin, vaikka heillä olisi ollut siihen mahdollisuus. Valituksen jättänyt yhdistys ei ole antanut mielipiteitä tai muistutuksia kaavaprosessin aikana. Yhdistyksen puolesta valituksen allekirjoittanut varapuheenjohtaja on kuitenkin luonnosvaiheessa II vuonna 2025 antanut yksityishenkilönä mielipiteen, jossa vastustetaan voimajohtoa. Kyseistä mielipidettä ei ole annettu yhdistyksen nimissä.

Valittajat ovat valituksissaan pääosin esittäneet tarkoituksenmukaisuusharkintaan liittyviä näkemyksiä, jotka koskevat tulevien hankkeiden mahdollisia toteutustapoja ja myöhempiä lupamenettelyjä. Hallinto-oikeuden arvioitavana on kuitenkin yleiskaavan lainmukaisuus.

Yleiskaavassa ei ratkaista yksityiskohtaisesti tulevien sähkönsiirtoyhteyksien teknistä toteutustapaa, rakentamismenetelmiä, pylväskorkeuksia, perustamistapaa eikä myöhempien hankkeiden lupaehtoja.

5. Porin kaupungin vaatimukset

Porin kaupunki vaatii valitusten ja niissä esitettyjen vaatimusten hylkäämistä kokonaan perusteettomina. Valitukset eivät anna aihetta kumota kokonaan tai osittain Porin kaupunginvaltuuston tekemää Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaavan hyväksymispäätöstä (8.6.2026 § 87). Oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen osalta toteamme, että valittajien tulee vastata omista oikeudenkäyntikuluistaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaisesti.

Lisäksi Porin kaupunki kiinnittää huomiota yhdistyksen nimissä tehtyyn valitukseen. Yhdistyksen varapuheenjohtaja on esittänyt lisäselvitystä nimenkirjoitusoikeudestaan ja oikeudesta edustaa yhdistystä. Mutta lisäselvitystä siitä, että kaavapäätöksestä valittaminen kuuluisi yhdistyksen toimialaan, ja että yhdistyksen hallitus olisi päättänyt ryhtyä oikeudellisiin toimiin ja tehdä valituksen osayleiskaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä, ei ole esitetty. Tästä syystä voidaan esittää, että kyseinen valitus tulisi jättää tutkimatta.

Porin kaupunki pyytää kohteliaimmin Turun hallinto-oikeutta käsittelemään asian kiireellisenä. Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaava on keskeinen maankäytöllinen edellytys alueelle sijoittuvien energia- ja teollisuushankkeiden sekä niihin liittyvien sähkönsiirtoratkaisujen jatkosuunnittelulle.

Kaavan lainvoimaisuudella on siten merkittävä vaikutus puhtaan siirtymän hankkeiden etenemiseen, investointien valmisteluun ja toteuttamisaikatauluihin.

Kaupunki toteaa, että kaavan voimajohdon yhteystarvemerkinä ei ratkaise voimajohdon lopullista sijaintia, teknistä toteutustapaa tai toteuttamispäätöstä. Nämä kysymykset arvioidaan jo käynnissä olleissa erillisissä tai myöhemmissä menettelyissä, joissa otetaan huomioon muun muassa ympäristövaikutusten arviointi sekä muut sovellettavan lainsäädännön edellyttämät selvitykset. Asian viivytyksetön ratkaiseminen on tärkeää sekä oikeusvarmuuden että alueen merkittävien energia- ja teollisuusinvestointien etenemisen kannalta.

6. Yleisesti huomioitavaa

6.1. Keskeiset oikeussäännöt

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaavan laatimista ohjaavat alueidenkäyttölain säännökset sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavaa laadittaessa on otettu huomioon voimassa oleva maakuntakaava, vaikka sen ratkaisut eivät kaikilta osin enää vastaa alueen nykyisiä kehittämistarpeita ja toimintaympäristön muutoksia. Osayleiskaavaa on valmisteltu yhteensovittaen sitä samanaikaisesti laadittavan Satakunnan Maakuntakaava 2050 -prosessin kanssa, eikä osayleiskaavan ratkaisussa ole ristiriitaa Maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen 1 ratkaisujen kanssa. Kaupunki viittaa jäljempänä kohdassa 7.7 lausuttuun maakuntakaavan huomioon ottamisesta.

Osayleiskaava on alueidenkäyttölain mukainen yleispiirteinen aluevarausosayleiskaava, jonka tarkoituksena on ohjata alueen maankäyttöä, sovittaa yhteen eri toimintoja sekä osoittaa alueiden käytön ja kehittämisen periaatteet. Osayleiskaava toimii asemakaavoituksen ja muun yksityiskohtaisemman suunnittelun ohjeena.

Osayleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään alueidenkäyttölain 39 §:ssä. Kaavaa laadittaessa on otettava huomioon mm. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys, olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödyntäminen, elinkeinoelämän toimintaedellytykset, liikennejärjestelyt, turvallinen ja terveellinen elinympäristö sekä rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Lisäksi virkistysalueiden riittävyys on turvattava. Sisältövaatimusten perustana olevat seikat tulee selvittää ja arvioida siinä laajuudessa kuin kaavan ohjaustavoite ja tarkkuus edellyttävät.

Maakuntakaavan oikeusvaikutuksista säädetään alueidenkäyttölain 32 §:ssä. Maakuntakaava on otettava huomioon osayleiskaavaa laadittaessa, mutta osayleiskaavan ratkaisut voivat perustelluista syistä poiketa voimassa olevan maakuntakaavan ratkaisusta, mikäli ne perustuvat ajantasaiseen selvitysaineistoon ja täyttävät alueidenkäyttölain sisältövaatimukset.

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaavan laadinnassa on otettu huomioon voimassa oleva maakuntakaava, jonka ratkaisut ovat alueen osalta osin vanhentuneet. Kaavaa on valmisteltu yhteistyössä Satakunnan Maakuntakaava 2050 - prosessin kanssa, eikä osayleiskaavan ratkaisuihin ole ristiriitaa Maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen 1 ratkaisujen kanssa. Alueen suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota satama-, teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintojen kehittämisedellytysten turvaamiseen sekä niiden yhteensovittamiseen muiden alueidenkäyttötarpeiden kanssa.

Alueidenkäyttölain 22 §:n mukaiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon osana kaavoitusjärjestelmää. Tavoitteiden tarkoituksena on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttökysymysten huomioon ottaminen. Ne liittyvät muun muassa toimivaan aluerakenteeseen, kestävään liikkumiseen, terveelliseen ja turvalliseen elinympäristöön, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen sekä energiahuollon ja luonnonvarojen kestävään käyttöön.

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena aluevarauskaavana. Kaava korvaa alueella voimassa olevat oikeusvaikutuksettomat yleiskaavat ja toimii vapaa-ajan asutuksen osalta suoraan rakentamisen ohjaamisen perusteena alueidenkäyttölain 44 §:n ja 72 §:n mukaisesti, luoden perusteet rakentamisluvan myöntämiselle. Yleiskaavassa ei kuitenkaan ratkaista yksityiskohtaisesti tulevien asemakaava-alueiden maankäyttöä, vaan se osoittaa alueiden käytön yleiset tavoitteet ja periaatteet myöhempää suunnittelua varten.

Kunnalla on ensisijainen vastuu alueensa maankäytön suunnittelusta. Osayleiskaavan laatimisessa kunnan tulee huolehtia siitä, että kaavaratkaisu perustuu riittäviin selvityksiin, vaikutusten arviointiin sekä vuorovaikutteiseen suunnitteluprosessiin.

6.2. Kunnallisvalituksesta yleisesti

Vaikka osayleiskaavan hyväksymiseen sisältyy kunnan harkintavaltaa alueiden käytön järjestämisessä ja erilaisten maankäyttöintressien yhteensovittamisessa, muutoksenhaussa arvioitavana on päätöksen lainmukaisuus, ei tarkoituksenmukaisuus. Kunnalla on alueidenkäytön suunnittelussa laaja harkintamarginaali, kunhan kaavaratkaisu perustuu alueidenkäyttölaissa edellytettyihin riittäviin selvityksiin, vaikutusten arviointiin ja kaavalle asetettujen sisältövaatimusten huomioon ottamiseen.

Kuntalain 135 §:n mukaan kunnallisvalituksen perusteena voi olla ainoastaan se, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Hallinto-oikeus ei siten arvioi sitä, olisiko jokin toinen kaavaratkaisu ollut tarkoituksenmukaisempi tai parempi, vaan sitä, onko kunta pysynyt sille kuuluvan harkintavallan

rajoissa ja täyttääkö hyväksytty osayleiskaava sille laissa asetetut vaatimukset. Pelkästään päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvat väitteet eivät muodosta hyväksyttävää kunnallisvalituksen perustetta.

Kunnallisten viranomaisten menettelyjä ohjaavat lisäksi mm. hallintolaki (434/2003) ja kuntalaki (410/2015) sekä Suomen perustuslaki (731/1999).

7. Valitukset ja niiden kohteena olevan osayleiskaavan laatiminen

Valittajat ovat pyytäneet Turun hallinto-oikeutta kumoamaan Porin kaupunginvaltuuston 8.6.2026 tekemän päätöksen Tahkoluoto-Paakarit-osayleiskaavan hyväksymisestä valituksissa esitetyiltä osin. Valitukset on jaettu tässä lausunnossa aihealueittain, ja niihin on vastattu kohdittain. Valitukset 1 ja 2 ovat vaatimuksiltaan ja perusteluiltaan olennaisilta osin samansisältöiset, minkä vuoksi ne käsitellään pääosin yhdessä. Valituksen 3 osalta lausunto annetaan erikseen valituksessa esitettyjen aihekokonaisuuksien mukaisesti.

7.1. Kaavan laatimisen vaiheet

Kaavaprosessi käynnistyi 17.6.2015, jolloin Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaava tuli vireille (AKL 63 §). Samassa yhteydessä laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 18.6.-9.8.2015. Kaavan valmistelua jatkettiin laatimalla osayleiskaavaluonnos, joka oli julkisesti nähtävillä 1.7.-31.8.2020. Suunnittelun edetessä laadittiin tarkistettu osayleiskaavaluonnos II, joka oli nähtävillä 20.3.-30.4.2025. Tämän jälkeen valmistui osayleiskaavaehdotus, joka asetettiin nähtäville 11.3.-12.4.2026, jolloin osallisilla oli mahdollisuus esittää siitä muistutuksia. Valittajat eivät jättäneet palautetta nähtävillä olojen aikana. Kaavaprosessi päättyi kunnanvaltuuston hyväksymispäätökseen 8.6.2026 (§ 87), jolloin valtuusto hyväksyi osayleiskaavan.

7.2. Porin kaupungin tavoitteet ja lähtökohdat yleiskaavan laatimiselle

Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaava on oikeusvaikutteinen aluevarausosayleiskaava. Se on laadittu mittakaavassa 1:10 000 ja sen tarkoituksena on ohjata kaupunginosan jatkosuunnittelua ja vapaa-ajan asumista. Kaava-alue käsittää manneralueita, saaristoa sekä laajan merialueen. Kaavan keskeisenä tavoitteena on sovittaa yhteen alueella sijaitsevan vapaa-ajan asutuksen säilyminen sekä Tahkoluodon satama- ja teollisuusalueen kasvu ja laajentuminen sekä mahdollistaa satama-, teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintojen pitkäjänteinen kehittäminen. Samalla turvataan virkistyskäytön, luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot. Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 42 §:n mukaiseksi oikeusvaikutteiseksi yleiskaavaksi sekä loma-asumisen osalta AKL 44 ja 72§:n mukaiseksi suoraan rakentamisluvan myöntämiseen oikeuttavaksi osayleiskaavaksi.

Suunnittelualue sijaitsee Porin kaupungin luoteisosassa Selkämeren rannikkoalueella, ja sen pinta-ala on noin 46 km². Kaava-alue käsittää manneralueita, saaristoa sekä laajan merialueen. Alueelle sijoittuvat valtakunnallisesti merkittävä satama sekä laajoja teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintoja, minkä lisäksi alueella sijaitsee vapaa-ajan asumisen, virkistyksen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön kannalta arvokkaita saaristoalueita.

Tahkoluoto muodostaa valtakunnallisesti merkittävän satama-, teollisuus- ja energiakesittymän sekä Porin kaupungin elinvoiman kannalta keskeisen kehittämisalueen. Osayleiskaavan tavoitteena on luoda edellytykset alueen pitkän aikavälin kestäväälle kehittämiselle siten, että satama- ja teollisuustoimintojen laajentuminen voidaan toteuttaa hallitusti samalla, kun säilytetään saaristoalueiden vapaa-ajan asumisen ja virkistyskäytön edellytykset. Kaavaratkaisulla pyritään yhteensovittamaan alueen elinkeinotoiminnan kehittämistarpeet, vapaa-ajan asuminen, ympäristöarvot sekä muut alueidenkäyttötarpeet kokonaisuutena kestäväällä tavalla.

Osayleiskaava toimii alueidenkäytön yleispiirteisenä suunnitelmana ja muun yksityiskohtaisemman suunnittelun ohjeena. Lisäksi kaava on laadittu vapaa-ajan asumisen osalta siten, että sitä voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena kaavassa erikseen osoitetuilla alueilla.

Kaavaratkaisu perustuu laajaan selvitysaineistoon ja vaikutusten arviointiin, jotka olivat käytettävissä ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista. Kaavaa laadittaessa on otettu huomioon voimassa oleva maakuntakaava sekä yhteensovitettu ratkaisuja samanaikaisesti valmistellun Satakunnan Maakuntakaava 2050:n kanssa. Vaikka osayleiskaavan ratkaisu poikkeaa osin voimassa olevan maakuntakaavan aluevarauksista, poikkeaminen perustuu ajantasaiseen selvitysaineistoon ja alueen muuttuneisiin kehittämistarpeisiin. Kaupunki viittaa jäljempänä kohdassa 7.7 lausuttuun maakuntakaavan huomioon ottamisesta.

Kaavaratkaisu perustuu laajoihin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin. Kaavan valmistelussa on hyödynnetty useita vuosina 2010 - 2026 laadittuja luontoselvityksiä, uhanalaisia lajeja koskevia selvityksiä, linnuston kevät- ja syyslevähtäjälaskentoja, vedenalaisen luonnon selvityksiä, maisemaselvityksiä, rakennettua kulttuuriympäristöä koskevia selvityksiä, meriarkeologista inventointia, liikenne- ja liikennemeluselvityksiä, tärinäselvityksiä, suuronnettomuus- ja dominovaikutusarviointeja, meritulviin liittyviä tarkasteluja, mereentäyttöalueen sedimentti- ja geoteknisiä tutkimuksia, virtausmallinnuksia sekä vapaa-ajan asumisen lähtökohtia, mitoitusta ja rakennuspaikkakohtaisia vaikutuksia koskevia selvityksiä.

Suunnittelussa on otettu huomioon muun muassa vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvät riskit, meritulvariskit, liikenne- ja teknisen huollon järjestämistarpeet, energiahuollon kehittämistarpeet sekä alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Kaavassa varaudutaan

sataman ja siihen liittyvien logistiikka- ja teollisuustoimintojen laajenemiseen erityisesti Tahkoluodon eteläpuolisille alueille sekä tuetaan näiden toimintojen kehittämistä tarvittavin liikenne- ja infrastruktuurijärjestelyin. Samalla huomioidaan kehittyvään merituulivoimaan liittyvät sähkönsiirron ratkaisut. Sähkönsiirron ratkaisuja on arvioitu, mutta vain sillä tasolla, kuin yleiskaavan ensisijaisten tavoitteiden kannalta on ollut tarkoituksenmukaista. Sähkönsiirron ratkaisuja selvitetään ja luvitetaan erikseen ilman, että yleiskaavaratkaisulla on niihin vaikutusta. Kemikaalisataman sekä vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja varastoivien toimintojen toimintaedellytykset on turvattu kaavamerkinnoin.

Osayleiskaava on laadittu alueidenkäyttölain mukaisena oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Sen tarkoituksena on ohjata suunnittelualueen maankäyttöä ja rakentamista yleispiirteisellä tasolla sekä toimia asemakaavoituksen, muun yksityiskohtaisemman suunnittelun ja yhdyskuntateknisen toteuttamisen perustana. Osayleiskaavan ratkaisut täsmentävät valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä perustuvat suunnittelualueesta laadittuihin ajantasaisiin selvityksiin, arviointeihin ja kehittämistarpeisiin.

Osayleiskaava on luonteeltaan yleispiirteinen aluevarausosayleiskaava, jonka tehtävänä on ohjata alueen maankäyttöä, jatkosuunnittelua ja vapaa-ajan asumista. Merkittävä uusi rakentaminen ja yksityiskohtaisemmat maankäyttöratkaisut ratkaistaan lähtökohtaisesti asemakaavoituksella. Kaavan kokonaisratkaisun tavoitteena on luoda edellytykset alueen toimivalle, taloudelliselle ja kestäväälle kehittämiselle sekä sovittaa yhteen satama-, teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintojen kehittäminen alueen ympäristö-, maisema-, virkistys- ja kulttuuriarvojen kanssa.

7.3. Luontoarvojen huomioon ottaminen

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaavaa laadittaessa on kiinnitetty erityistä huomiota alueen luonnonympäristön ominaispiirteiden ja luonnonarvojen säilyttämiseen. Kaavaratkaisu perustuu laadittuihin luonto-, linnusto- ja merenpohjan kasvillisuus selvityksiin sekä niiden pohjalta tehtyihin vaikutusarviointeihin. Suunnittelussa on tunnistettu luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet ja huomioitu niiden säilyttämistarpeet osana alueen maankäyttöratkaisuja.

Kaavassa on osoitettu luonnonsuojelun kannalta merkittäviä alueita sekä annettu kaavamääräyksiä, joiden tavoitteena on turvata arvokkaiden elinympäristöjen, linnuston sekä muun luonnon monimuotoisuuden säilyminen. Erityistä huomiota on kiinnitetty rannikko- ja saaristoluonnon ominaispiirteisiin, luonnontilaisten ranta-alueiden säilymiseen sekä luonnonsuojelualueiden ja suojeluarvojen turvaamiseen.

Sataman, teollisuuden ja energiatuotannon kehittämistarpeet on sovitettu yhteen luonnonympäristön suojelutavoitteiden kanssa siten, että merkittävimmät luontoarvot säilyvät ja haitallisia vaikutuksia voidaan ehkäistä tai lieventää jatkosuunnittelussa. Kaavan lähtökohtana on ollut mahdollistaa alueen

elinkeinotoimintojen kehittäminen vaarantamatta luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisiä alueita tai niiden ekologisia yhteyksiä.

Lisäksi kaavaratkaisussa on huomioitu virkistyskäytön, maisema-arvojen ja luonnonympäristön yhteensovittaminen siten, että alueen saaristo- ja rannikkoympäristön ominaispiirteet säilyvät myös tulevassa maankäytössä.

7.4. Alueidenkäyttölain huomiointi osayleiskaavaa laadittaessa

Osayleiskaavatyön yhteydessä laaditut erillisselvitykset sekä kaavatyössä hyödynnetyt aiemmat selvitykset, tutkimukset ja muu lähtöaineisto:

- Kaava-alueen kartta-, paikkatieto- ja lähtötietoaineistot
- Kulttuuriympäristöä, rakennusperintöä ja maisemaa koskevat selvitykset
- Liikennejärjestelmää, satamatoimintoja, teknistä huoltoa ja muuta infrastruktuuria koskevat selvitykset
- Maaperää, geologiaa, vesiolosuhteita ja luonnonympäristöä koskevat selvitykset
- Luonnonsuojelua, luontoarvoja, kasvillisuutta, linnustoa ja muuta eläimistöä koskevat selvitykset
- Kesäasumisen nykytilaa, mitoitusta ja saaristokohtaisia ominaispiirteitä koskevat selvitykset
- Mereentäyttöalueen vaikutusten arviointia koskevat selvitykset
- Satama-, teollisuus-, energia- ja logistiikkatoimintojen kehittämistä koskevat selvitykset
- Kemikaaliturvallisuutta, suuronnettomuusriskejä ja varautumista koskevat selvitykset
- Tulvariskejä, ilmastomuutokseen sopeutumista ja ympäristövaikutuksia koskevat selvitykset
- Voimassa olevat maakunta-, yleis- ja asemakaavat sekä muut alueidenkäyttöä ohjaavat suunnitelmat
- Kaupungin strategiat, ohjelmat, viranomaisaineistot sekä muut kaavatyötä tukevat suunnitelmat ja selvitykset

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin sekä selvityksiin. Selvitysten riittävyyttä arvioitaessa on otettava huomioon kaavan tehtävä, tarkoitus, ohjausvaikutus ja tarkkuustaso sekä aikaisemmin laaditut selvitykset. Yleiskaavatasolla vaikutusten arvioinnin ei edellytetä sisältävän samanlaista yksityiskohtaisuutta kuin asemakaavoituksessa, vaan arvioinnin tulee olla oikeassa suhteessa yleiskaavan yleispiirteeseen luonteeseen.

Vaikka yleiskaavan vaikutusten arvioinnin tarkkuusvaatimuksia on arvioitava yleiskaavan tehtävän ja yleispiirteisen luonteen näkökulmasta, tässä tapauksessa laaditut selvitykset ylittävät monilta osin yleiskaavatasolta tavanomaisesti edellytettävän selvitystason. Selvitykset tuottavat sellaista

yksityiskohtaista tietoa alueen olosuhteista ja suunnitteluratkaisujen vaikutuksista, että niitä voidaan merkittävilta osin hyödyntää myös asemakaavoituksen lähtökohtana. Tämä osaltaan osoittaa, että kaava perustuu alueidenkäyttölain 9 §:ssä tarkoitettuihin riittäviin selvityksiin.

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaava perustuu laajaan selvitysaineistoon, jota on täydennetty kaavaprosessin aikana. Kaavan valmistelussa on hyödynnetty muun muassa luonto-, linnusto-, maisema-, kulttuuriympäristö-, liikenne-, melu-, turvallisuus-, tulvariski- sekä vaarallisten kemikaalien käsittelyyn liittyviä selvityksiä ja vaikutusarviointeja. Lisäksi kaavaratkaisun vaikutuksia on arvioitu suhteessa alueen satama-, teollisuus-, energia- ja logistiikkatoimintojen kehittämistarpeisiin sekä vapaa-ajan asumisen, virkistyskäytön ja luonnonympäristön edellytyksiin.

Kaavassa osoitetaan alueiden käytön periaatteet, aluevaraukset ja kehittämisen edellytykset, mutta siinä ei ratkaista kaikkia alueen maankäytön yksityiskohtia. Selvitysten riittävyttä on arvioitava suhteessa kaavan tehtävään ja tarkkuustasoon. Kaava toimii alueidenkäytön ohjausvälineenä sekä asemakaavoituksen ja muun tarkemman suunnittelun perustana. Erityisesti vapaa-ajan asumisen osalta kaavan valmistelussa on laadittu rakennuspaikkakohtainen analyysi ja mitoitus, jossa on tarkasteltu yksittäisten rakennuspaikkojen olosuhteita, rakennuskantaa, korkeusasemaa, kulttuuri- ja luontoarvoja sekä rakentamisedellytyksiä. Selvitystaso vastaa monilta osin asemakaavoituksessa käytettävää tarkkuutta, erityisesti mereentäyttöalueen osalta. Osayleiskaava toimii vapaa-ajan asumisen osalta suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena niillä alueilla, joilla kaavassa on tätä koskevat määräykset.

Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaavaa on valmisteltu yhteistyössä viranomaisten, eri alojen asiantuntijoiden ja muiden osallisten kanssa. Kaavan laatijoilla on alueidenkäyttölain ja rakentamislain edellyttämä pätevyys, ja kaupunki on käsitellyt kaavaa toimivaltaisissa hallintoelimissään alueidenkäyttölain 8 luvun mukaisesti. Kaavaprosessin aikana maanomistajille, viranomaisille ja muille osallisille on varattu mahdollisuus osallistua suunnitteluun, esittää mielipiteitä ja lausua näkemyksensä kaavaratkaisusta. Saatu palaute on otettu huomioon kaavan valmistelussa, vaikutusten arvioinnissa ja päätöksenteossa. Näin ollen kaava on valmisteltu asianmukaisessa järjestyksessä ja riittävään selvitysaineistoon perustuen.

Porin kaupunki katsoo, että osayleiskaava perustuu alueidenkäyttölain 9 §:ssä tarkoitettuihin riittäviin tutkimuksiin, selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin, ja että kaava on valmisteltu lain edellyttämässä järjestyksessä.

Kaavatyötä ovat ohjanneet viranomaisneuvottelut, viranomaislausunnot, sidosryhmien kannanotot sekä kaavaprosessin aikana saadut mielipiteet ja muistutukset. Kaavan valmistelussa on tehty

yhteistyötä keskeisten viranomaisten, asiantuntijatahojen ja muiden osallisten kanssa, ja työssä on huomioitu kaavan eri vaiheissa annettu palaute sekä laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

7.5. Osayleiskaavan sisältövaatimusten huomiointi

Alueidenkäyttölain 39 §:ssä säädetään yleiskaavan sisältövaatimuksista. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon muun muassa yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys, olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödyntäminen, asumisen ja palveluiden tarpeet, liikenne- ja infrastruktuurijärjestelmien tarkoituksenmukainen järjestäminen, turvallisen ja terveellisen elinympäristön edellytykset, elinkeinoelämän toimintaedellytykset, ympäristöhaittojen vähentäminen, luonnon- ja kulttuuriympäristön arvojen vaaliminen sekä virkistysalueiden riittävyys. Näiden sisältövaatimusten toteutumista on arvioitu osayleiskaavan laadinnan yhteydessä laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella. Kaavaa laadittaessa on lisäksi otettu huomioon maakuntakaava alueidenkäyttölain 32 §:n mukaisesti sekä tarkasteltu ratkaisujen suhdetta samanaikaisesti valmisteltavana olevan Satakunnan Maakuntakaava 2050:n tavoitteisiin ja ratkaisuihin.

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaavan laadinnassa yleiskaavan sisältövaatimuksia on tarkasteltu suhteessa suunnittelualueen erityisiin ominaispiirteisiin, nykyiseen maankäyttöön ja kehittämistarpeisiin. Kaava-alue käsittää manneralueita, saaristoa sekä laajan merialueen, joille sijoittuu valtakunnallisesti merkittäviä satama-, teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintoja sekä vapaa-ajan asumisen, virkistysalueiden ja luonnonympäristön kannalta arvokkaita alueita.

Kaavaratkaisulla pyritään yhteensovittamaan nämä osittain erilaiset maankäyttötarpeet kestäväällä tavalla siten, että alueen elinkeinotoiminnan kehittämismahdollisuudet ja ympäristöarvojen säilyminen voidaan turvata pitkällä aikavälillä. Osayleiskaava toimii alueidenkäytön yleispiirteisenä ohjausvälineenä sekä vapaa-ajan asumisen osalta suoraan rakentamisluvan myöntämisen perusteena niillä alueilla, joilla kaavassa on tätä koskevat määräykset.

Kaava tukeutuu pääosin olemassa olevaan satama-, teollisuus-, energia- ja liikenneinfrastruktuuriin, mikä edistää alueidenkäyttölain mukaisesti yhdyskuntarakenteen toimivuutta, taloudellisuutta ja kestävyyttä. Samalla kaavassa varaudutaan sataman ja siihen liittyvien teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintojen laajenemiseen sekä merituulivoiman ja muun energiahuollon kehittämistarpeisiin. Vaikka ratkaisu poikkeaa osin voimassa olevan maakuntakaavan aluevarauksista, joiden voidaan alueen osalta katsoa osittain vanhentuneen, osayleiskaavaa on valmisteltu yhteensovittaen sitä Satakunnan Maakuntakaava 2050 -prosessin kanssa. Osayleiskaavan ratkaisussa ei ole ristiriitaa Maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen 1 ratkaisujen kanssa.

Kaavassa on yhteensovitettu alueen satama-, teollisuus-, energia-, virkistys- ja vapaa-ajan asumiseen liittyvät tarpeet siten, että alueen kehittäminen voi tapahtua pitkäjänteisesti samalla kun luonnon- ja kulttuuriympäristön kannalta merkittävät arvot sekä alueen turvallisuuteen, meluun, tulvariskeihin, energiahuoltoon ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät erityispiirteet otetaan huomioon.

Porin kaupunki katsoo, että osayleiskaava täyttää kokonaisuutena arvioiden alueidenkäyttölain 39 §:ssä säädetty yleiskaavan sisältövaatimukset.

7.6. Alueidenkäyttölain valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tarkoituksena on varmistaa, että valtakunnallisesti merkittävät alueidenkäyttöä koskevat kysymykset otetaan huomioon maakuntien suunnittelussa, kuntakaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kohdistuvat erityisesti sellaisiin kysymyksiin, joilla on valtakunnallista merkitystä aluerakenteen, liikenne- ja energiaverkkojen, elinkeinoelämän, kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä ekologisen kestävyysnäkökulmasta.

Voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen asiakokonaisuuteen: toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, tehokas liikennejärjestelmä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja uusiutumiskykyinen energiahuolto. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on alueidenkäyttölain mukaisesti otettava huomioon alueiden käytön suunnittelussa siten, että niiden toteutumista edistetään. Osayleiskaavassa niiden toteutumista on arvioitu osana yleiskaavan sisältövaatimusten, vaikutusten arvioinnin ja kaavaratkaisun kokonaisarviointia.

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaavaa laadittaessa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettu huomioon osana kaavan tavoitteiden asettamista, vaikutusten arviointia ja kaavaratkaisun muodostamista.

Osayleiskaavassa varaudutaan sataman, siihen liittyvien logistiikkatoimintojen, teollisuuden ja energiahuollon pitkän aikavälin kehittämiseen sekä puhtaan siirtymän hankkeiden edellyttämiin maankäyttöratkaisuihin. Kaavassa turvataan valtakunnallisesti merkittävän Tahkoluodon sataman kehittämisellä sekä mahdollistetaan merituulivoimaan, sähkönsiirtoon ja energiantensiiviseen teollisuuteen liittyvän infrastruktuurin kehittäminen alueella. Näiltä osin kaavaratkaisu toteuttaa erityisesti tehokasta liikennejärjestelmää, uusiutumiskykyistä energiahuoltoa sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskevia valtakunnallisia tavoitteita.

Kaavaratkaisussa on lisäksi huomioitu terveellistä ja turvallista elinympäristöä sekä luonto- ja kulttuuriympäristöjen vaalimista koskevat valtakunnalliset tavoitteet. Kaavassa on yhteensovitettu satama-, teollisuus-, energia-, virkistys- ja loma-asumistoimintojen kehittämistarpeet sekä luonnon monimuotoisuuden ja kulttuuriympäristön säilyttämiseen liittyvät tavoitteet.

Porin kaupungin näkemyksen mukaan Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaava ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Kaava edistää niiden toteutumista erityisesti satama- ja logistiikkaverkoston kehittämisen, huoltovarmuuden, energiahuollon toimintavarmuuden, uusiutuvan energian hankkeiden mahdollistamisen sekä elinkeinoelämän kilpailukyvyyn näkökulmista. Kaavassa osoitettu sähkönsiirron yhteystarve tukee energiahuollon kehittämistä ja sähkönsiirtoverkon toimintavarmuutta. Kaavassa osoitetut energia- ja teollisuustoimintojen kehittämisalueet sekä sähkönsiirron yhteystarpeet tukevat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista uusiutumiskykyistä energiahuoltoa ja puhtaan siirtymän hankkeiden toteuttamista. Kaava toteuttaa siten valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita kokonaisuutena arvioiden.

7.7. Maakuntakaavan huomioiminen maankäytön suunnittelussa; yleiskaavan ja asemakaavan tarkoitus

Maakuntakaava on alueidenkäyttölain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten tulee suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ottaa maakuntakaava huomioon, pyrkiä edistämään sen toteuttamista sekä välttää vaikeuttamista kaavan toteuttamista. Maakuntakaavan huomioon ottaminen ei kuitenkaan estä perustelluista syistä poikkeamista sen ratkaisusta, mikäli suunnitteluratkaisu perustuu ajantasaiseen selvitysaineistoon ja täyttää alueidenkäyttölain sisältövaatimukset.

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osa-alueen yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä eri toimintojen yhteensovittaminen. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisemman suunnittelun, rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena aluevarausosayleiskaavana, jonka tavoitteena on turvata alueen satama-, teollisuus-, logistiikka- ja energiatoimintojen pitkän aikavälin kehittämisedellytykset sekä sovittaa ne yhteen muiden alueidenkäyttötarpeiden ja ympäristöarvojen kanssa.

Yleiskaavaan liittyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, vaihtoehtojen, vaikutusten ja ratkaisujen arvioimiseksi tarpeelliset tiedot. Selostuksessa on esitetty kaavaratkaisun kannalta olennaiset tiedot ja arvioinnit, mutta se ei sisällä yksityiskohtaisesti koko suunnitteluprosessin aikana käsiteltyä aineistoa.

Tahkoluoto–Paakarit osayleiskaavaa laadittaessa on otettu huomioon voimassa oleva maakuntakaava sekä samanaikaisesti valmisteltavana ollut Satakunnan Maakuntakaava 2050. Osayleiskaavan ratkaisuihin ei ole ristiriitaa Maakuntakaava 2050:n ehdotusvaiheen 1 ratkaisujen kanssa, vaikka ne poikkeavatkin osin voimassa olevan maakuntakaavan aluevarauksista. Kaavaratkaisu perustuu alueesta laadittuihin ajantasaisiin selvityksiin, vaikutusten arviointeihin sekä alueen nykyisiin ja tuleviin kehittämistarpeisiin.

Osayleiskaavan voimalinjan yhteystarve ei ole uusi maankäyttölinninen ratkaisu. Voimajohtoyhteyksiä koskevia varauksia tai ohjeellisia linjauksia on esitetty myös aikaisemmissa alueen kaavoissa sekä voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Hyväksytty osayleiskaava on tältä osin yhdenmukainen alueella aikaisemmin tehdyn maankäytön suunnittelun tavoitteiden kanssa.

8. Lausunto valituksissa esitetyistä vaatimuksista perusteluineen

Osayleiskaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on tehty yhteensä kolme valitusta. Niihin viitataan numeroilla 1 - 3.

Valitukset 1 ja 2 kohdistuvat pääasiassa osayleiskaavan sähkönsiirtoratkaisuihin. Näissä valituksissa esitetyt vaatimukset ja perustelut ovat olennaisilta osin sisällöltään yhtenevät. Tämän vuoksi valitukset 1 ja 2 käsitellään pääosin yhdessä siten, että valittajien esittämät vaatimukset ja perustelut esitetään aihealueittain, minkä jälkeen Porin kaupunki antaa niihin lausuntonsa. Valituksen 2 osalta lausutaan lisäksi erikseen niistä valitusperusteista, jotka koskevat erityisesti valittajan omaa kiinteistöä tai jotka muutoin poikkeavat valituksesta 1.

Valitus 3 on sisällöltään laajempi. Se kohdistuu sähkönsiirtoratkaisujen lisäksi muun muassa kaavoitusprosessiin, mereentäyttöalueeseen, luonto- ja linnustoarvoihin, turvallisuuteen, liikenteeseen, virkistykseen sekä täytöntöönpanokieltoon. Näihin väitteisiin vastataan erikseen valittajan esittämien aihekokonaisuuksien mukaisesti.

Selkeyden vuoksi kunkin valituksen osalta esitetään ensin valittajan vaatimukset ja perustelut, jota seuraa Porin kaupungin lausunto kyseiseen valitusperusteeseen. Siltä osin kuin valituksissa esitetään samoja tai olennaisilta osin samansisältöisiä väitteitä, Porin kaupunki viittaa aikaisemmin lausumaansa, ilman toistoa.

Valittajat 1 ja 2 vaativat sähkölinjaosuuksien kumoamista sekä katsovat, että:

- kaava on vesiputedirektiivin vastainen,
- huoltovarmuutta ei ole arvioitu riittävästi,
- vaihtoehtotarkastelu on puutteellinen,
- maakaapelointia ei ole selvitetty asianmukaisesti,
- kaavan vaikutusarviointi ei täytä alueidenkäyttölain vaatimuksia.

Valittajien vaatimus kohdistuu keskeisesti sähkölinjaosuuksien kumoamiseen. Osayleiskaavassa ei kuitenkaan ole osoitettu valituksessa tarkoitettua sähkölinjaosuutta tai voimajohtoaletta rakennettavaksi, vaan ainoastaan ohjeellinen sähkönsiirron yhteystarvemerkinä sekä nykyinen sähkölinja. Yhteystarvemerkinä ei määritä voimajohtojen määrää, rakennetta eikä lopullista sijaintia, eikä se sellaisenaan mahdollista voimajohdon rakentamista.

Vaikka yhteystarvemerkinä poistettaisiin osayleiskaavasta, tällä ei olisi vaikutusta Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-menettelyssä arvioituihin ratkaisuihin tai hankkeesta annettuun perusteltuun päätelmään. Voimajohtohankkeen toteuttamisedellytykset ratkaistaan voimajohtohankkeen omassa suunnittelu-, lupa- ja YVA-menettelyssä.

Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta on annettu perusteltu päätelmä 26.5.2026. Siinä hanketta ei ole todettu toteuttamiskelvottomaksi, vaan on arvioitu sen jatkosuunnittelun edellytyksiä ja tarvittavia lieventämistoimia. Yhteysviranomainen on arvioinut ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittäväksi ja todennut sen täyttävän YVA-lain sisältövaatimukset. Perustellun päätelmän mukaan arviointiselostus ei sisällä sellaisia puutteita, jotka estäisivät perustellun päätelmän antamisen hankkeen ympäristövaikutuksista.

Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistui 12.2.2026 ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä annettiin 26.5.2026. Osayleiskaavan yhteystarvemerkinä perustuu tähän suunnitteluprosessiin. Perustellussa päätelmässä ei ole todettu estettä hankkeen jatkosuunnittelulle, vaan siinä on esitetty jatkosuunnittelussa huomioon otettavia lieventämis- ja tarkentamistoimenpiteitä.

Perusteltu päätelmä osoittaa, että Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutuksia on arvioitu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesti, eikä arvioinnissa ole havaittu esteitä hankkeen jatkosuunnittelulle.

Valittajien esittämät vaikutukset liittyvät pääosin sellaisiin kysymyksiin, jotka ratkaistaan voimajohtohankkeen YVA-menettelyssä ja sitä seuraavissa lupamenettelyissä. Valituksessa sekoittuvat osayleiskaavan maankäytöllinen ohjausvaikutus ja mahdollisen tulevan voimajohtohankkeen hanketason vaikutusten arviointi.

Osayleiskaavan yhteystarve ei ole uusi maankäyttölinninen ratkaisu. Voimajohtoyhteyksiä koskevia varauksia tai ohjeellisia linjauksia on esitetty myös aikaisemmissa alueen kaavoissa sekä voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Nyt hyväksytty osayleiskaava on tältä osin yhdenmukainen alueella aikaisemmin tehdyn maankäytön suunnittelun kanssa.

Kaavassa osoitettu sähkönsiirron yhteystarve tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista energiahuollon kehittämistä sekä sähkönsiirtoverkon toimintavarmuutta.

Valittajien 1 ja 2 perustelut**1) Vesiputedirektiivi ja Weser-tuomio**

Valittajan mukaan saaristoon sijoittuva sähkönsiirtoyhteys edellyttäisi ruoppauksia, merenpohjan muokkaamista ja vedenalaisia rakenteita, joiden seurauksena vesimuodostuman tila voisi heikentyä vesiputedirektiivin ja Weser-ratkaisun vastaisesti. Valittajan mukaan kaava ei sisällä riittäviä virtaus- tai vesistövaikutusselvityksiä.

Porin kaupungin lausunto**1) Vesiputedirektiivi ja Weser-ratkaisu**

Valittajat katsovat, että osayleiskaavassa osoitettu sähkönsiirtoyhteys voisi tulevaisuudessa toteutuessaan edellyttää ruoppauksia, merenpohjan muokkaamista, vedenalaisia rakenteita sekä muita toimenpiteitä, joiden seurauksena vesimuodostuman tila voisi heikentyä Euroopan unionin vesiputedirektiivin tai asiassa C-461/13 (Weser) annetun tuomion vastaisesti. Lisäksi valittajat katsovat, ettei kaava sisällä riittäviä virtaus- tai vesistövaikutuksia koskevia selvityksiä.

Porin kaupunki toteaa, että valitus perustuu oletuksiin mahdollisista tulevista sähkönsiirtoyhteisistä ja niiden toteutustavoista. Valittajien väitteet kohdistuvat käynnissä olevaan voimajohtoyhteisöön eivätkä osayleiskaavassa osoitettuun yhteystarvemerkinntään. Osayleiskaavan yhteystarvemerkinntä ei oikeuta voimajohtoyhteisöön eikä ratkaise voimajohtoyhteisöön lopullista sijaintia, teknistä toteutustapaa tai rakenteita. Mahdollinen voimajohtoyhteisö edellyttää erillisiä hankekohtaisia menettelyjä, joissa vaikutukset arvioidaan yksityiskohtaisesti. Osayleiskaavassa ei ratkaista yksityiskohtaisesti sähkönsiirron teknistä toteutusta eikä osoiteta sellaisia rakenteita, joiden rakentaminen itsessään edellyttäisi ruoppauksia, merialueen muuttamista tai muita vesilain mukaisia toimenpiteitä.

Valittajat rinnastavat virheellisesti osayleiskaavan yhteystarvemerkinntän varsinaiseen voimajohtoyhteisöön. Osayleiskaavan yhteystarvemerkinntä on luonteeltaan yleispiirteinen ja

ohjeellinen maankäyttölinen varaus, joka ei ratkaise toteutettavan hankkeen teknisiä ominaisuuksia, lopullista sijaintia eikä rakentamistapaa.

Osayleiskaava on luonteeltaan yleispiirteinen maankäytön suunnitteluväline, jonka tehtävänä on osoittaa maankäytölliset edellytykset alueen kehittämiseksi. Kaava ei sellaisenaan mahdollista valittajien kuvaamia toimenpiteitä, ja mahdolliset sähkönsiirtoyhteydet edellyttävät myöhemmissä suunnittelu- ja lupavaiheissa erillistä hankesuunnittelua, vaikutusten arviointia sekä tarvittavia viranomaislupia. Näissä menettelyissä arvioidaan yksityiskohtaisesti myös mahdolliset vaikutukset vesimuodostumien tilaan, virtausolosuhteisiin, sedimentteihin ja vesiluontoon.

Kaupunki toteaa lisäksi, että vesipuitedirektiivin mukainen heikentämiskielto sekä Weser-ratkaisussa vahvistetut periaatteet kohdistuvat konkreettisten hankkeiden ja niiden vaikutusten arviointiin. Koska osayleiskaava ei ratkaise mahdollista toteutustapaa eikä mahdollista vesistöön kohdistuvia toimenpiteitä ilman erillisiä menettelyjä, ei asiassa ole osoitettu, että hyväksytty osayleiskaava sellaisenaan aiheuttaisi vesipuitedirektiivin vastaista pintavesien tilan heikentymistä.

Valittajien viittaamat vaikutukset perustuvat oletukseen siitä, että sähkönsiirto toteutettaisiin juuri valituksessa kuvatulla tavalla. Osayleiskaava ei kuitenkaan ratkaise tulevien hankkeiden toteutustekniikkaa, rakentamistapaa, pylväsratkaisuja, merirakenteita eikä kaapelointimenetelmiä. Näin ollen valittajien esittämät vaikutusarviot eivät kohdistu hyväksyttyyn osayleiskaavaan vaan mahdollisiin myöhempiin hankevaiheen ratkaisuihin.

Valittajien esittämät väitteet virtausolosuhteista, sedimenttien liikkeistä ja muista vesistövaikutuksista perustuvat siten hanketasoiin oletuksiin, joita ei voida arvioida yleiskaavatasolla ilman tietoa hankkeen lopullisesta toteutustavasta.

Kaupunki katsoo lisäksi, että osayleiskaavan laadinnan yhteydessä käytettävissä ollut selvitysaineisto on ollut yleiskaavan tarkkuustaso huomioon ottaen riittävä. Valittajat näyttävät lähtevän siitä oletuksesta, että yleiskaavassa olisi tullut esittää hanketasoista vaikutusarviointia. Alueidenkäyttölain mukainen selvitysvelvollisuus on kuitenkin suhteutettava kaavan tehtävään ja tarkkuustasoon. Yleispiirteiseltä osayleiskaavalta ei voida edellyttää sellaista yksityiskohtaista virtausmallinnusta tai vesistövaikutusten arviointia, joka on mahdollista tehdä vasta hankkeen teknisen suunnittelun yhteydessä. Yleiskaavalta ei voida edellyttää hanketasoista virtausmallinnusta tai yksityiskohtaisia vesistövaikutusarvioita tilanteessa, jossa toteutettavaa hanketta, sen teknisiä ratkaisuja tai tarkkaa sijaintia ei ole vielä ratkaistu.

Alueidenkäyttölain mukainen selvitysvelvollisuus on suhteutettava kaavan tarkoitukseen ja tarkkuustasoon. Yleispiirteiseltä osayleiskaavalta ei voida edellyttää samanlaista selvitysten

yksityiskohtaisuutta kuin yksittäiseltä voimajohtohankkeelta tai sitä koskevalta ympäristövaikutusten arviointimenettelyltä.

Valittajat eivät ole myöskään yksilöineet, mitä sellaista osayleiskaavan vaikutusten arvioinnin kannalta olennaista vesistöselvitystä olisi jäänyt laatimatta tai millä tavoin mahdollinen selvityspuute olisi vaikuttanut kaavaratkaisun lainmukaisuuden arviointiin. Lisäksi Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-menettelyssä ei ole tunnistettu tarvetta vesiputedirektiivin heikentämiskiellon tai Weser-ratkaisun mukaiseen erilliseen tarkasteluun, eikä yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä ole edellytetty tällaisen arvioinnin laatimista. Yhteysviranomainen on lisäksi katsonut, ettei hankkeen toteuttamisella ole kummankaan päävaihtoehdon osalta merkittäviä vaikutuksia vesienhoidon tavoitteiden toteutumiseen eikä hankkeen arvioida vaarantavan hyvän tilan saavuttamista.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, ettei valittajien esittämistä väitteistä voida päätellä osayleiskaavan olevan vesiputedirektiivin, Weser-ratkaisun tai alueidenkäyttölain vastainen. Valituksessa esitetyt vaikutukset liittyvät mahdollisiin tuleviin hankkeisiin, joiden vaikutukset arvioidaan erillisissä suunnittelu-, ympäristö- ja lupamenettelyissä. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin.

Valittajien 1 ja 2 perustelut
2) Huoltovarmuus ja tekninen toteutettavuus
Valittajan mukaan saaristoon sijoittuvat 400 kV voimajohdot ovat kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta annetun lain vastaisia, koska saaristo-olosuhteet vaikeuttavat kunnossapitoa ja lisäävät häiriöherkkyyttä. Valittaja katsoo, ettei kaavassa ole arvioitu riittävästi huoltoreittejä, kelirikkoa, myrskyjä, jääkuormia tai poikkeusoloihin varautumista.

Porin kaupungin lausunto

2) Huoltovarmuus ja tekninen toteutettavuus

Valittajat katsovat, että saaristoalueelle sijoittuva 400 kV:n voimajohdon yhteystarve on yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta annetun lainsäädännön vastainen, koska saaristo-olosuhteet vaikeuttavat rakenteiden kunnossapitoa ja lisäävät häiriöherkkyyttä. Valittajien mukaan kaavassa ei ole arvioitu riittävästi muun muassa huoltoreittejä, kelirikkoa, myrskyjä, jääkuormia, merivesitulvia eikä poikkeusoloihin varautumista.

Porin kaupunki toteaa, että valittajien väitteet kohdistuvat pääosin mahdollisen sähkönsiirtohankkeen tekniseen toteutukseen eivätkä hyväksytyn osayleiskaavan sisältöön. Osayleiskaavan tehtävänä on ratkaista alueidenkäytöllisiä kysymyksiä yleispiirteisellä tasolla, eikä siinä määritellä sähkönsiirtoratkaisujen teknisiä ominaisuuksia tai toteutustapaa.

Valittajien esittämät huoltovarmuutta koskevat väitteet perustuvat oletukseen tietynlaisesta toteutusratkaisusta ja olosuhteista, joiden merkitystä osana huoltovarmuutta perusteettomasti liioitellaan. Valittajat eivät ole esittäneet sellaista teknistä tai muuta asiantuntijaselvitystä, jonka perusteella voitaisiin todeta, että kaavassa osoitettu sähkönsiirron yhteystarve olisi toteuttamiskelvoton tai että saaristo-olosuhteet estäisivät lähtökohtaisesti sähkönsiirtoyhteyden toteuttamisen. Osayleiskaava ei kuitenkaan määrää, millaisilla rakenteilla tai millä teknisellä ratkaisulla mahdollinen sähkönsiirtoyhteys toteutetaan.

Kaavassa on osoitettu 400 kV:n sähkönsiirron yhteystarve. Yhteystarvemerkinä perustuu käynnissä olleeseen ja sittemmin päättyneeseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. Osayleiskaavassa ei ratkaista sähkönsiirron lopullista toteuttamistapaa eikä hanketason vaikutuksia, vaan ne arvioidaan tarvittaessa erillisissä YVA-, suunnittelu- ja lupamenettelyissä.

Näissä menettelyissä arvioidaan erikseen myös mahdolliset saaristo-olosuhteisiin liittyvät erityiskysymykset, kuten jääolosuhteet, myrskykuormat, merivesitulvat, huoltoyhteydet, pelastustoiminnan edellytykset sekä sähköverkon käyttövarmuutta koskevat tekijät. Osayleiskaavan tarkoituksena ei ole toistaa YVA-menettelyssä tehtyjä selvityksiä eikä ratkaista hankkeen yksityiskohtaista toteutusta.

Voimajohdon tai muun sähkönsiirtoyhteyden tarkemmat vaikutukset, tekninen toteutustapa, rakenteet, huoltoreitit, käyttövarmuus, kunnossapidon järjestäminen sekä turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät kysymykset ratkaistaan ja arvioidaan hankekohtaisesti niitä koskevissa myöhemmissä suunnittelu-, ympäristöarviointi- ja lupamenettelyissä. Tällöin arvioidaan myös mahdolliset saaristo-olosuhteisiin liittyvät erityiskysymykset, kuten jääolosuhteet, myrskykuormat, merivesitulvat, kunnossapidon järjestäminen, huoltoreittien toimivuus sekä muut rakenteiden käyttöön ja toimintavarmuuteen liittyvät tekijät.

Valittajat eivät ole esittäneet sellaista selvitystä, jonka perusteella voitaisiin todeta, ettei kaavassa osoitettua sähkönsiirron yhteystarvetta olisi mahdollista toteuttaa teknisesti tai että alueen olosuhteet tekisivät sähkönsiirron lähtökohtaisesti mahdottomaksi. Valituksessa esitetyt väitteet perustuvat oletuksiin tietyn toteutustavan mahdollisista haasteista, eivätkä osoita osayleiskaavan olevan lainvastainen.

Kaupunki toteaa lisäksi, että yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria koskevat vaatimukset kohdistuvat ensisijaisesti infrastruktuurin suunnitteluun, toteuttamiseen, ylläpitoon ja riskienhallintaan.

Valittajat eivät myöskään ole yksilöineet, mitä yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamista koskevaa sääntelyä hyväksytty osayleiskaava heidän näkemyksensä mukaan rikkoo.

Osayleiskaavassa ei ratkaista sellaisia käyttövarmuuteen, kunnossapitoon, operointiin tai huoltovarmuuteen liittyviä kysymyksiä, joiden perusteella voitaisiin arvioida yksittäisen voimajohtohankkeen kriittisen infrastruktuurin vaatimustenmukaisuutta. Tällainen arviointi kuuluu hankevastaavalle ja toimivaltaisille viranomaisille myöhemmissä suunnittelu- ja lupamenettelyissä.

Pelkkä epäily toteuttamisen vaikeudesta tai tietyn toteutustavan mahdollisista haasteista ei osoita, että osayleiskaavan yhteystarvemerkinä olisi alueidenkäyttölain vastainen.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, ettei valittajien esittämistä huoltovarmuutta, kunnossapitoa, teknistä toteutettavuutta tai kriittisen infrastruktuurin suojaamista koskevista väitteistä voida päätellä osayleiskaavan olevan alueidenkäyttölain vastainen. Kaavassa osoitettu 400 kV:n yhteystarve perustuu hankkeesta laadittuun ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, ja sen tarkemmat vaikutukset sekä toteutusratkaisut arvioidaan tarvittaessa hankekohtaisissa jatkosuunnittelu-, arviointi- ja lupamenettelyissä. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin.

Valittajien 1 ja 2 perustelut

3) Vaikutusarvioinnin puutteellisuus ja maakaapelointi

Valittajan mukaan yleiskaavassa ei ole tarkasteltu riittävästi vaihtoehtoisia sähkönsiirtoratkaisuja, erityisesti maakaapelointia. Valittajan mukaan alueidenkäyttölain sisältövaatimukset eivät täyty eikä yhteisvaikutuksia muiden sähkönsiirtohankeiden kanssa ole arvioitu.

Porin kaupungin lausunto

3) Vaikutusarviointi ja maakaapelointi

Valittajat katsovat, että osayleiskaavassa ei ole tarkasteltu riittävästi vaihtoehtoisia sähkönsiirtoratkaisuja, erityisesti maakaapelointia. Lisäksi valittajien mukaan sähkönsiirron vaikutusarviointi on puutteellinen eikä kaavassa ole arvioitu riittävästi yhteisvaikutuksia muiden mahdollisten sähkönsiirtohankeiden kanssa.

Porin kaupunki toteaa, että osayleiskaavan tehtävänä on ratkaista alueiden käyttöä koskevia kysymyksiä yleispiirteisellä tasolla. Valittajien vaatimus maakaapeloinnin valitsemisesta perustuu käytännössä siihen, että osayleiskaavassa ratkaistaisiin jo tässä vaiheessa tulevan hankkeen tekninen toteutustapa. Tämä ei vastaa osayleiskaavan tarkoitusta, eikä yleiskaavatasoiselle suunnittelulle asetettuja oikeudellisia vaatimuksia. Osayleiskaava ei määritä tulevien sähkönsiirtoyhteyksien lopullista teknistä toteutustapaa eikä velvoita toteuttamaan sähkönsiirtoa tietyllä menetelmällä. Kaupunki katsoo, ettei yleiskaavatasolla ole velvollisuutta sitoutua yksittäiseen tekniseen toteutusratkaisuun, kuten maakaapelointiin tai ilmajohdon käyttöön.

Kaavassa osoitettu yhteystarvemerkinä ei rajaa pois mahdollista maakaapelointia. Osayleiskaava ei lukitse hanketta tiettyyn tekniseen toteutustapaan. Mahdolliset ratkaisut arvioidaan myöhemmässä hankesuunnittelussa sekä tarvittavissa lupa- ja arviointimenettelyissä.

Osayleiskaavassa on arvioitu sähkönsiirron maankäytöllisiä tarpeita yleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Yhteystarvemerkinä ei myöskään estä maakaapeloinnin toteuttamista, mikäli myöhemmässä hankesuunnittelussa tai lupaharkinnassa päädytään tällaiseen ratkaisuun. Kaava ei siten lukitse hanketta tiettyyn tekniseen toteutustapaan. Hanketason vaikutukset on selvitetty tai selvitetään YVA- ja lupamenettelyissä. Osayleiskaavan tarkoituksena ei ole ratkaista sähkönsiirtoratkaisujen teknisiä yksityiskohtia, vaan osoittaa alueidenkäytölliset edellytykset mahdollisille tuleville yhteyksille. Mahdolliset toteutustavat, niiden tekninen toteutettavuus, ympäristövaikutukset sekä eri vaihtoehtojen vertailu arvioidaan tarvittaessa myöhemmissä hankekohtaisissa suunnittelu-, ympäristövaikutusten arviointi- ja lupamenettelyissä.

Valittajat katsovat, että maakaapelointi olisi tullut arvioida kattavammin osayleiskaavan yhteydessä. Valittajat eivät ole myöskään osoittaneet, että maakaapelointi olisi tässä tapauksessa sellainen oikeudellisesti tai teknisesti pakollinen vaihtoehto, jonka puuttuminen tekisi osayleiskaavan vaikutusten arvioinnista puutteellisen tai kaavaratkaisusta lainvastaisen. Valittajan eriävä näkemys tarkoituksenmukaisimmasta teknisestä toteutustavasta ei myöskään itsessään osoita hyväksytyn kaavaratkaisun olevan lainvastainen. Kaupunki toteaa, että alueidenkäyttölainsäädäntö ei edellytä, että yleiskaavassa valitaan tietty tekninen toteutustapa tai että kaikki mahdolliset tekniset vaihtoehdot selvitetään samalla tarkkuudella kuin hankekohtaisessa suunnittelussa. Olennaista on, että päätöksentekijällä on ollut käytettävissään riittävät tiedot kaavaratkaisun maankäytöllisistä vaikutuksista. Kaupungin näkemyksen mukaan tämä vaatimus täyttyy.

Valittajien esittämät yhteisvaikutuksia koskevat väitteet perustuvat osittain oletuksiin sellaisista tulevista hankkeista, joiden toteuttamisesta, laajuudesta, aikataulusta tai teknisestä ratkaisusta ei ole tehty päätöksiä. Yhteisvaikutusten arviointia ei voida perustaa sellaisten hankkeiden oletettuihin toteutustapoihin tai vaikutuksiin, joiden laajuudesta, aikataulusta tai toteuttamisesta ei vielä ole tehty päätöksiä. Yleiskaavassa on varauduttu tarvittavaan sähkönsiirtoyhteyteen. Tulevien yksittäisten hankkeiden yhteisvaikutusten yksityiskohtainen arviointi kuuluu lähtökohtaisesti hankekohtaiseen suunnitteluun ja niitä koskeviin ympäristö- ja lupamenettelyihin.

Kaupunki viittaa lisäksi tämän lausunnon kohdassa 3.1 esitettyyn ja toteaa, että osayleiskaava perustuu alueidenkäyttölain 9 §:n edellyttämiin riittäviin selvityksiin ja täyttää alueidenkäyttölain 39 §:ssä yleiskaavalle asetetut sisältövaatimukset. Valittajat eivät ole osoittaneet, että sähkönsiirtoa koskevia ratkaisuja olisi valmisteltu puutteellisen selvitysaineiston perusteella tai että kaavaratkaisu olisi tältä osin lainvastainen.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että sähkönsiirtoratkaisuja on käsitelty osayleiskaavan tarkoitus ja tarkkuustaso huomioon ottaen riittävällä tavalla. Valituksessa esitetyt väitteet kohdistuvat pääosin mahdollisten tulevien hankkeiden teknisiin toteutusratkaisuihin eivätkä osoita osayleiskaavan olevan alueidenkäyttölain vastainen. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin.

Valittajien 1 ja 2 perustelut
4) Muut sähkönsiirtoa koskevat väitteet
Valittaja katsoo lisäksi, että kaavaselostuksessa arvioidaan virheellisesti nykyisen voimajohdon maisemallista merkitystä, esitetään puutteellisia tietoja pylväiden korkeudesta, viitataan keskeneräisiin kaupallisiin hankkeisiin; ja että riskiselvitykset ovat osin vanhentuneita.

Porin kaupungin lausunto

4) Muut sähkönsiirtoa koskevat väitteet

Porin kaupunki katsoo seuraavin perustein, että valitus ei anna aiheutta kumota osayleiskaavan sähkönsiirtoa koskevia ratkaisuja.

Valittaja katsoo, että kaavaselostuksessa on arvioitu virheellisesti nykyisen 400 kV:n voimajohdon maisemallista merkitystä. Kaupunki toteaa, että kaavaselostuksessa on kuvattu alueen nykytilaa ja olemassa olevia rakenteita. Kaavaselostuksessa esitetty toteamus olemassa olevan voimajohdon asemasta maisemassa ei muodosta kaavaratkaisun oikeudellista perustetta eikä ratkaise uusien sähkönsiirtoyhteyksien hyväksyttävyyttä. Kaavaratkaisun lainmukaisuutta tulee arvioida kokonaisuutena tehtyjen selvitysten ja kaavamääräysten perusteella. Pelkkä erilainen näkemys nykyisen voimalinjan maisemallisesta tulkinnasta ei osoita kaavaa lainvastaiseksi.

Osayleiskaavassa osoitettu sähkönsiirron yhteystarve ei ole uusi maankäyttölinen ratkaisu. Voimajohtoyhteyksiä koskevia varauksia ja ohjeellisia linjauksia on osoitettu alueella jo aikaisemmissa suunnitteluvaiheissa, mukaan lukien vuonna 1997 hyväksytyssä Reposaari-Tahkoluoto-Lampaluoto-Ämttö-osa-yleiskaavassa sekä voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Myös Satakunnan Maakuntakaava 2050:n valmistelussa sähkönsiirtoratkaisujen kehittämistarve on tunnistettu ja yhteystarvemerkinä on Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-prosessin mukainen. Hyväksytty osayleiskaava ei siten merkitse tältä osin uuden alueellisen sähkönsiirtokäytävän avaamista, vaan jatkaa alueen pitkäjänteistä maankäytön suunnittelua.

Valittaja katsoo lisäksi, että kaava-aineistossa ei ole esitetty riittäviä tietoja mahdollisten voimajohtopylväiden korkeuksista, johtokäytävien leveydestä tai suoja-alueiden laajuudesta. Kaupunki toteaa, että osayleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitteluväline, jonka

tehtävänä ei ole ratkaista mahdollisten sähkönsiirtohankkeiden yksityiskohtaista teknistä toteutusta. Mahdollisten pylväiden tarkat korkeudet, rakenneratkaisut, johtokäytävien mitoitus sekä muut tekniset ominaisuudet ratkaistaan myöhemmässä yksityiskohtaisessa suunnittelussa sekä niitä koskevissa lupa- ja arviointimenettelyissä. Osayleiskaavalta ei voida edellyttää hankesuunnittelutasoisia teknisiä määräytyksiä.

Valittaja katsoo myös, että kaavaselostuksessa on viitattu kaupallisten toimijoiden hankkeisiin, joiden suunnittelu tai ympäristövaikutusten arviointi on keskeneräinen. Kaupunki toteaa, että kaavoituksen yhteydessä on ollut perusteltua tarkastella alueeseen kohdistuvia, tiedossa olevia kehittämishankkeita ja niiden mahdollisia vaikutuksia alueen maankäytön kehittämistarpeisiin. Kaavaselostuksessa esitettyjen hankekuvausten tarkoituksena on kuvata suunnittelualueeseen kohdistuvia tiedossa olevia kehittämispaineita ja maankäytön lähtökohtia, ei ratkaista kyseisten hankkeiden toteuttamiskelpoisuutta tai hyväksyttävyyttä. Mahdolliset hankkeet edellyttävät erillisiä ympäristö- ja lupamenettelyjä niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Osayleiskaavalla ei ratkaista näiden hankkeiden toteuttamista.

Valittaja katsoo lisäksi, että osa kemianteollisuuden turvallisuus- ja riskiselvityksistä on vanhentuneita. Kaupunki toteaa, että kaavaa laadittaessa on hyödynnetty käytettävissä ollutta selvitysaineistoa sekä arvioitu sen soveltuvuutta suunnittelun pohjaksi. Kaavan valmistelun yhteydessä on tarkasteltu alueen turvallisuusvaikutuksia kokonaisuutena, ja selvitykset ovat antaneet riittävän tietopohjan osayleiskaavan laatimiselle sen yleispiirteisyys huomioon ottaen. Valittaja ei ole yksilöinyt, miltä osin käytetyt selvitykset olisivat sellaisella tavalla vanhentuneita tai virheellisiä, että niiden perusteella tehtyä kaavaratkaisua olisi pidettävä lainvastaisena. Myöskään toimivaltaiset viranomaiset eivät ole lausunnoissaan katsoneet käytetyn selvitysaineiston olevan kaavoituksen kannalta riittämätöntä tai edellyttäneet lisäselvitysten laatimista osayleiskaavan hyväksymisen edellytyksenä.

Valituksesta ei selviä sellaista selvitysten puutetta tai virheellisyyttä, jonka perusteella voitaisiin katsoa, ettei päätöksentekijällä olisi ollut käytettävissään alueidenkäyttölain 9 §:n tarkoittamia riittäviä selvityksiä. Valittaja ei ole yksilöinyt, miltä osin käytetyt selvitykset olisivat sellaisella tavalla vanhentuneita tai virheellisiä, että niiden perusteella tehtyä kaavaratkaisua olisi pidettävä lainvastaisena. Myöskään toimivaltaiset viranomaiset eivät ole lausunnoissaan katsoneet käytetyn selvitysaineiston olevan kaavoituksen kannalta riittämätöntä. Mahdolliset myöhemmät hankkeet edellyttävät lisäksi omia ajantasaisia turvallisuus-, ympäristö- ja lupaharkintojaan.

TUKES ei ole lausunnossaan edellyttänyt turvallisuus- tai riskiselvitysten päivittämistä osayleiskaavan hyväksymisen edellytyksenä. Käytettävissä ollut selvitysaineisto on siten muodostanut alueidenkäyttölain 9 §:ssä tarkoitetun riittävän tietopohjan kaavan laatimiselle.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että valittajan esittämät kaavaselostuksen sisältöä, sähkönsiirron teknisiä ratkaisuja, hankekuvaus- ja riskiselvityksiä koskevat väitteet eivät osoita osayleiskaavan olevan syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai olevan sisällöltään lainvastainen. Kaupunki vaatii, että valitus hylätään tältä osin.

Muut valittajan 2 esittämät vaatimukset ja perustelut

Valittaja vaatii sähkölinjaosuuksien kumoamista sekä katsoo kaavan valmistelun perustuvan puutteellisiin selvityksiin. Valituksen perustelut ovat pääosin samat kuin valituksessa 1468-2026. Lisäksi valittaja toteaa, että hänen omistamansa kiinteistö Taukokari 609-430-9-13 voisi tulevaisuudessa jäädä voimajohtoratkaisun vaikutusalueelle ja katsoo, että ainoa hyväksyttävä ratkaisu olisi maakaapelointi saaristoalueella.

Porin kaupungin lausunto muihin valittajan 2 esittämiin vaatimuksiin ja perusteluihin

Valittaja katsoo, että osayleiskaavassa osoitettu sähkönsiirtoratkaisu saattaa tulevaisuudessa vaikuttaa hänen omistamansa kiinteistön käyttöön ja että tästä syystä voimajohtot tulisi toteuttaa maakaapeleina.

Porin kaupunki toteaa, että hyväksytty osayleiskaava ei ratkaise yksittäisten voimajohtojen lopullista sijoittumista, teknistä toteutustapaa, johtokäytävien tarkkaa sijaintia eikä myöskään yksittäisille kiinteistöille mahdollisesti kohdistuvia lunastus- tai käyttöoikeusrajoituksia. Nämä ratkaistaan mahdollisissa myöhemmissä hankesuunnittelu-, ympäristöarvointi-, lunastus- ja lupamenettelyissä. Osayleiskaavan tehtävänä on osoittaa maankäytölliset edellytykset sähkönsiirtoratkaisujen sijoittamiselle yleispiirteisellä tasolla. Kaava ei sellaisenaan aiheuta valittajan kiinteistölle välittömiä käyttörajoituksia eikä ratkaise mahdollista tulevaa johtoreittiä kiinteistön alueella. Valittajan esittämät vaikutukset perustuvat oletukseen siitä, että mahdollinen tuleva voimajohtoratkaisu kohdistuisi juuri hänen kiinteistöönsä tai sen välittömään vaikutuspiiriin. Osayleiskaavan yhteystarvemerkinä ei kuitenkaan mahdollista tällaisten kiinteistökohtaisten vaikutusten arviointia eikä ratkaise johtoreitin lopullista sijoittumista. Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen perusteella kaavaan osoitettu voimalinjan yhteystarvemerkinä jää noin 500 metrin etäisyydelle valittajan kiinteistöstä, nykyisen voimalinjan taakse.

Valittaja ei ole esittänyt sellaista yksilöityä selvitystä, jonka perusteella voitaisiin todeta osayleiskaavan aiheuttavan hänen kiinteistölleen välittömästi alueidenkäyttölain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa tai käyttörajoitusta.

Maakaapelointi

Valittaja katsoo, että ainoa hyväksyttävä ratkaisu olisi maakaapelointi saaristoalueella.

Porin kaupunki toteaa, että osayleiskaavan tarkoituksena ei ole ratkaista sähkönsiirron lopullista teknistä toteutustapaa. Yleiskaavatasolla arvioidaan maankäytöllisiä ja aluevarauksellisia edellytyksiä, kun taas mahdollisten sähkönsiirtohankkeiden tarkempi tekninen suunnittelu tapahtuu myöhemmissä suunnittelu- ja lupamenettelyissä.

Kaupunki katsoo, ettei alueidenkäyttölaki edellytä, että osayleiskaavassa valitaan tai määrätään yksinomaan yhtä teknistä toteutusratkaisua. Valittajan näkemys siitä, että maakaapelointi olisi tarkoituksenmukaisin toteutusratkaisu, ei sellaisenaan osoita osayleiskaavan tai siinä osoitetun yhteystarvemerkin olevan lainvastainen. Tämän vuoksi valittajan vaatimus maakaapeloinnin määräämisestä ei muodosta perustetta osayleiskaavan kumoamiselle.

Johtopäätös

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että valittajan kiinteistöä koskevat väitteet eivät osoita osayleiskaavan olevan syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimivallan ylityksen seurauksena tai olevan muutoin lainvastainen. Valittajan esittämät väitteet kohdistuvat pääosin mahdollisen tulevan voimajohtohankkeen toteuttamiseen ja sen vaikutuksiin, jotka arvioidaan erillisissä hankekohtaisissa suunnittelu-, YVA- ja lupamenettelyissä. Kaupunki viittaa lisäksi tässä lausunnossa aikaisemmin esittämiinsä perusteluihin sähkönsiirtoa, vaikutusten arviointia, vesipuitedirektiiviä, huoltovarmuutta sekä vaihtoehtotarkastelua koskevilta osin.

Valitus 3 ja siinä esitetyt vaatimukset

Valittaja vaatii ensisijaisesti koko kaavan kumoamista ja toissijaisesti muun muassa:

- mereentäyttöalueiden kumoamista,
- teollisuus- ja satama-alueiden laajentumisen kumoamista,
- sähkölinjaratkaisujen kumoamista,
- täytöntöönpanon kieltämistä.

Valittaja ei ole antanut mielipiteitä tai muistutuksia osayleiskaavan valmistelun aikana luonnos- tai ehdotusvaiheessa.

Valittaja on Espoossa asuva kesäasukas ja kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevan kiinteistön 609-420-1-39 osaomistaja. Kiinteistö sijaitsee Pihlavanlahdella Isokarin alueella noin 700 metrin etäisyydellä osayleiskaava-alueen rajasta. Valituksessa ei ole yksilöity, millä tavoin osayleiskaavan hyväksyminen aiheuttaisi valittajan kiinteistölle välittömiä käyttörajoituksia, rakennusoikeuden menetyksiä tai muuta alueidenkäyttölain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Osayleiskaava ei muuta valittajan kiinteistön käyttötarkoitusta eikä kohdista siihen uusia kaavasta johtuvia rajoituksia.

Osayleiskaavassa osoitettu sähkönsiirron yhteystarvemerkinä ei ratkaise voimajohdon lopullista sijaintia, rakennetta tai toteuttamistapaa eikä aiheuta valittajan kiinteistöä koskevia oikeudellisia rajoituksia. Voimajohdon mahdollinen toteuttaminen ratkaistaan erillisissä suunnittelu-, YVA- ja lupamenettelyissä.

Valituksen 3 perustelut

1) Kaavoitusprosessin virheet

Valittajan mukaan kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti kaavaproessin aikana, keskeiset selvitykset ovat valmistuneet liian myöhään ja osallisille ei ole varattu mahdollisuutta lausua muuttuneesta kokonaisuudesta. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelman katsotaan olleen puutteellinen.

Porin kaupungin lausunto

1) Kaavoitusprosessin lainmukaisuus

Valittaja katsoo, että kaavaratkaisu on muuttunut olennaisesti kaavaproessin aikana, keskeiset selvitykset ovat valmistuneet liian myöhäisessä vaiheessa, eikä osallisille ole varattu mahdollisuutta lausua muuttuneesta kokonaisuudesta. Lisäksi valittaja katsoo osallistumis- ja arviointisuunnitelman olleen puutteellinen.

Porin kaupunki katsoo, että Tahkoluoto–Paakarit-osayleiskaava on valmisteltu alueidenkäyttölain ja hallintolain edellyttämällä tavalla. Osallisille on järjestetty osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet koko suunnitteluprosessin ajan, eikä menettelyssä ole tapahtunut sellaisia virheitä, jotka olisivat voineet vaikuttaa päätöksen sisältöön tai heikentää osallisten oikeusturvaa.

Kaupunki toteaa, että laajojen ja vaikutuksiltaan merkittävien kaavahankkeiden valmistelu on luonteeltaan vaiheittaista. Kaavoituksen aikana laaditaan selvityksiä, arvioidaan vaikutuksia, vastaanotetaan palautetta sekä tarkennetaan suunnitteluratkaisuja saadun tiedon perusteella. Se, että kaavaratkaisu on valmistelun aikana tarkentunut tai muuttunut selvitysten, viranomaislausuntojen ja osallisilta saadun palautteen johdosta, ei osoita menettelyn lainvastaisuutta, vaan on osa kaavoitusprosessin normaalia ja lain edellyttämää vuorovaikutteista valmistelua.

Kaavaproessin aikana on järjestetty viranomaisneuvotteluja, useita yleisötilaisuuksia, sidosryhmätapaamisia ja työpajoja, joissa on käsitelty muun muassa mereentäyttöaluetta, sataman kehittämistä, luontoarvoja sekä vapaa-ajan asumisen edellytyksiä.

Kaavan vaikutuksia on arvioitu laajasti kaavaselostuksen luvussa 10 "Osayleiskaavan vaikutukset" (s. 162-187). Mereentäyttöalueen vaikutusten yksityiskohtainen arviointi on esitetty kaavaselostuksen liitteessä 3 "Täyttömaan rakentamisen vaikutusten arviointi", jossa on koottu yhteen hanketta varten laaditut erillisselvitykset.

Valittajan väitteistä poiketen kaikki osayleiskaavan selvitykset, ja muu päätöksenteon kannalta merkityksellinen aineisto olivat valmiina ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta päättämistä. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen ei ole valmistunut uusia kaavaratkaisun kannalta olennaisia selvityksiä. Kaavakarttaan ja määräyksiin tehdyt muutokset ovat olleet luonteeltaan tarkentavia, eivätkä ne ole muuttaneet kaavan tavoitteita, perusratkaisua tai vaikutuksia siten, että kaava olisi tullut asettaa uudelleen nähtäville. Muutokset on selostettu kaupunginhallituksen käsittelyaineistossa sekä palauteraportissa. Alueidenkäyttölainsäädäntö ei edellytä, että kaikki selvitykset olisivat valmiita luonnosvaiheessa, vaan olennaista on, että ne ovat käytettävissä kaavaehdotuksen nähtävilläolon sekä päätöksenteon yhteydessä. Tämä edellytys on täyttynyt.

Kaupunki on voinut perustaa kaavaratkaisunsa lopulliseen aineistoon ja sen pohjalta tehtyyn kokonaisarviointiin. Alueidenkäyttölaki ei edellytä, että kaikki kaavaa koskevat selvitykset olisivat valmiina suunnittelun alkuvaiheessa tai luonnosvaiheen aikana. Kaavoitus on vaiheittain etenevä suunnitteluprosessi, jossa selvitysaineistoa täydennetään ja tarkennetaan valmistelun edetessä.

Olennaista on, että päätöksentekijällä on ollut käytettävissään riittävät selvitykset kaavan eri vaiheissa. Tässä tapauksessa kaikki kaavan laatimisen kannalta keskeiset selvitykset ja asiakirjat ovat olleet valmiit ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista koskevan esityslistatekstin laatimista ja siten myös päätöksenteon käytettävissä.

Valittajat eivät ole yksilöineet sellaista kaavaratkaisun kannalta olennaista selvitystä, joka olisi puuttunut kaavaehdotuksen nähtäville asettamisen tai kaavan hyväksymisen ajankohtana. Pelkästään se, että selvityksiä on laadittu tai täydennetty valmisteluprosessin aikana ennen ehdotusvaihetta, ei osoita kaavamenettelyn lainvastaisuutta, eikä selvitysten riittämättömyyttä.

Kaupunki toteaa lisäksi, että osallisille on varattu mahdollisuus tutustua kaava-aineistoon, lausua mielipiteensä sekä tehdä muistutuksia kaavaprosessin eri vaiheissa. Kaavan valmistelusta on tiedotettu ja aineistoa on ollut nähtävillä lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Valittaja ei ole yksilöinyt sellaista kaavaratkaisun muutosta, jota olisi pidettävä alueidenkäyttölain tarkoittamalla tavalla olennaisena muutoksena, ja jonka johdosta kaava olisi tullut asettaa uudelleen nähtäville.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman osalta kaupunki toteaa, että OAS:n tarkoituksena on kuvata kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteet, vaikutusten arviointi sekä osallistumismenettelyt. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on tarkasteltava suhteessa sen tehtävään, eikä sen edellytetä sisältävän lopullista kaavaratkaisua tai kaikkia myöhemmän suunnittelun aikana tarkentuvia ratkaisuja. Se, että suunnittelun tavoitteet tai arvioitavat vaikutukset ovat tarkentuneet prosessin aikana, ei osoita osallistumis- ja arviointisuunnitelman olleen lainvastainen tai puutteellinen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty kaavaprosessin aikana useita kertoja, ja päivitykset ovat olleet julkisesti nähtävillä. Kaavaprosessin aikana on järjestetty yleisötilaisuuksia, sidosryhmätyöpajoja sekä useita esittelyitä kaupungin luottamuselimille ja sidosryhmille. Lisäksi valmistuneita selvityksiä on julkaistu prosessin aikana sähköisesti. Osallisilla on siten ollut poikkeuksellisen laajat mahdollisuudet seurata valmistelun etenemistä ja ottaa siihen kantaa. Suunnitelmassa on tunnistettu vaikutusten arvioinnin kannalta tarpeelliset selvitykset ja vuorovaikutusmenettelyt, joita on täydennetty suunnittelun edetessä. Tämä vastaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitusta, eikä osoita, että menettely olisi ollut puutteellinen.

Valittaja on lisäksi vedonnut siihen, että osa selvityksistä on valmistunut vasta kaavaprosessin loppuvaiheessa. Kaupunki toteaa, että vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on nimenomaan tuottaa tietoa suunnitteluratkaisujen kehittämisen tueksi. Selvitysten laatiminen ja niiden huomioon ottaminen valmistelun aikana ei muodosta menettelyvirhettä, vaan osoittaa, että kaavaratkaisua on tarkennettu saadun tiedon perusteella.

Valittaja katsoo, että osayleiskaavassa ratkaistaan maakunnallisesti merkittäviä maankäyttökysymyksiä ennen maakuntakaavatason ratkaisua. Väite ei pidä paikkaansa. Osayleiskaavaa on valmisteltu samanaikaisesti Satakunnan Maakuntakaava 2050 -prosessin kanssa, eikä osayleiskaavan ratkaisuihin ole ristiriitaa maakuntakaavatyön ehdotusvaiheen ratkaisujen kanssa.

Kaavan suhde maakuntakaavaan on arvioitu kaavaselostuksessa määräyskohtaisesti sivuilla 156-161. Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin on arvioitu kaavaselostuksessa sivulla 155. Kaavaselostuksen perusteella osayleiskaavan ratkaisuihin ei aiheudu ristiriitaa ylempiasteisen suunnittelujärjestelmän tavoitteiden kanssa.

Maakuntakaava on yleiskaavoituksen ohjausväline, mutta alueidenkäyttölaki ei estä yleiskaavan laatimista tilanteessa, jossa maakuntakaavaa samanaikaisesti uudistetaan. Osayleiskaava perustuu ajantasaiseen selvitysaineistoon, viranomaisyhteistyöhön ja vaikutusten arviointiin.

Valittaja ei ole yksilöinyt, mikä lain edellyttämä menettelyvaihe olisi jäänyt toteuttamatta, mikä kaavan kannalta olennainen selvitys olisi puuttunut tai mikä vaikutus olisi jätetty arvioimatta.

Valituksessa esitetyt väitteet jäävät tältä osin yleiselle tasolle. Valittaja ei ole myöskään yksilöinyt, miltä osin kaavaratkaisun tavoitteet tai perusrakenne olisivat muuttuneet kaavaprosessin aikana olennaisella tavalla. Kaavan tavoitteet ovat säilyneet samoina koko valmistelun ajan, vaikka kaavaratkaisua on tarkennettu selvitysten, viranomaislausuntojen ja vuorovaikutuksessa saadun palautteen perusteella.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että kaavaprosessi on toteutettu alueidenkäyttölain vuorovaikutus-, osallistumis- ja selvitysvaatimusten mukaisesti. Kaavaratkaisu ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, eikä valituksessa ole esitetty sellaisia menettelyvirheitä, joiden perusteella osayleiskaavan hyväksymispäätös tulisi kumota. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin.

Valituksen 3 perustelut**2) Mereentäyttöalue**

Valittajan mukaan noin 96-100 hehtaarin mereentäyttöalueen vaikutuksia meriympäristöön, sedimentteihin, virtausolosuhteisiin, maisemaan, linnustoon, kalastukseen ja virkistyskäyttöön ei ole arvioitu riittävästi kokonaisuutena.

Porin kaupungin lausunto**2) Mereentäyttöalue**

Valittaja katsoo, että noin 96-100 hehtaarin laajuisen mereentäyttöalueen vaikutuksia meriympäristöön, sedimentteihin, virtausolosuhteisiin, maisemaan, linnustoon, kalastukseen, vesiliikenteeseen ja virkistyskäyttöön ei ole arvioitu riittäväällä tavalla, eikä kokonaisuutena. Valittaja katsoo lisäksi, että kaavaratkaisu perustuu puutteellisiin selvityksiin, eikä täytä yleiskaavan sisältövaatimuksia.

Porin kaupunki toteaa, että mereentäyttöalueen osoittaminen osayleiskaavassa perustuu alueen pitkäjänteiseen kehittämistarpeeseen sekä Tahkoluodon satama-, energia- ja teollisuusalueen tuleviin tilatarpeisiin. Tahkoluoto on valtakunnallisesti merkittävä satama-, energia- ja teollisuuskeskittymä, jonka kehittäminen edellyttää mahdollisuutta varautua uusiin investointeihin, logistiikkatoimintoihin, puhtaan siirtymän hankkeisiin sekä sataman toimintaedellytysten turvaamiseen pitkällä aikavälillä. Kaavassa osoitettu mereentäyttöalue muodostaa osan alueen pitkäjänteistä kehittämistä koskevasta kokonaisratkaisusta. Mereentäyttöalueen osoittaminen liittyy osayleiskaavan keskeiseen tavoitteeseen sovittaa yhteen satama- ja teollisuustoimintojen laajeneminen sekä alueen vapaa-ajan asumisen säilyminen.

Toisin kuin valittaja esittää, mereentäyttöaluetta koskeva ratkaisu ei perustu yksittäiseen selvitykseen tai yleisluonteiseen arvioon. Mereentäyttöalueen vaikutuksista on laadittu erillinen

kaavaselostuksen liite "Täyttömaan rakentamisen vaikutusten arviointi", jossa on koottu yhteen useiden erillisselvitysten tulokset. Vaikutusten arviointi perustuu muun muassa mereentäyttöalueen esiselvityksiin, sedimenttitutkimuksiin, geoteknisiin selvityksiin, virtausmallinnuksiin, linnustoselvityksiin, vedenalaisen luonnon selvityksiin, meluselvityksiin, maisema-analyyseihin sekä liikenteellisten yhteisvaikutusten arviointeihin. Kaavoituksen yhteydessä on laadittu ja hyödynnetty useita merialueen ominaisuuksia, täytön toteutettavuutta ja ympäristövaikutuksia koskevia selvityksiä. Kaava-aineiston mukaan suunnittelun yhteydessä on laadittu muun muassa mereentäyttöalueen esiselvityksiä, sedimenttitutkimuksia, geoteknisiä selvityksiä, virtausmallinnuksia, linnustoselvityksiä, vedenalaisen luonnon selvityksiä, maisema-analyyskejä sekä liikenteellisiä vaikutusarvioita. Näiden selvitysten perusteella on arvioitu alueen soveltuvuutta mereentäyttöön sekä tunnistettu ne ympäristötekijät, jotka on otettava huomioon jatkosuunnittelussa.

Kaupunki toteaa lisäksi, että mereentäyttöalueen vaikutuksia ei ole tarkasteltu ainoastaan yksittäisten ympäristön osa-alueiden näkökulmasta, vaan vaikutuksia on arvioitu kokonaisuutena suhteessa meriympäristöön, linnustoon, luontoon, maisemaan, liikenteeseen, virkistyskäyttöön ja alueen elinkeinotoimintaan. Kaavaselostuksessa on tunnistettu sekä hankkeen mahdolliset myönteiset että kielteiset vaikutukset, ja vaikutusten merkittävyyttä on arvioitu käytettävissä olleen aineiston perusteella. Kaupunki katsoo, että päätöksenteon käytettävissä on ollut alueidenkäyttölain 9 §:n edellyttämät riittävät selvitykset.

Täyttömaan rakentamisen vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu muun ohella vaikutuksia rakentamisen toteutettavuuteen, liikenteeseen, meluun, ilmastoon, luontoon, virkistykseen, matkailuun, maisemaan sekä meritulivoiman kehittämismahdollisuuksiin. Vaikutuksia on lisäksi käsitelty sidosryhmätyöpajoissa, yleisötilaisuuksissa sekä kaupungin toimielinten valmistelemissä käsittelyissä.

Valittaja on esittänyt, että vaikutukset olisi tullut arvioida yksityiskohtaisemmin jo yleiskaavavaiheessa. Kaupunki toteaa, että osayleiskaava on luonteeltaan yleispiirteinen maankäytön suunnitteluväline. Sen tehtävänä ei ole ratkaista mereentäyttöalueen toteuttamisen yksityiskohtaisia teknisiä ratkaisuja tai kaikkia toteuttamiseen liittyviä ympäristövaikutuksia samalla tarkkuudella kuin myöhemmissä hanke- ja lupavaiheissa. Mahdollinen mereentäyttöalueen toteuttaminen edellyttää myöhemmin yksityiskohtaisempia suunnitelmia, lisäselvityksiä sekä erillisiä lupamenettelyjä, joissa vaikutuksia arvioidaan tarkemmalla tasolla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että yleiskaava olisi laadittu puutteellisten selvitysten perusteella.

Vaihtoehtojen tarkastelun osalta kaupunki toteaa, että kaavoitusprosessissa on arvioitu erilaisia alueen kehittämismahdollisuuksia sekä satama- ja teollisuustoimintojen tulevia tilatarpeita.

Kaavaratkaisua on myös tarkennettu prosessin aikana selvitysten ja saadun palautteen perusteella. Se, ettei valittajan toivomaa ratkaisua ole valittu, ei osoita kaavan valmistelun tai vaikutusarvioinnin olevan lainvastainen.

Kaupunki katsoo, että mereentäyttöalueen osoittaminen täyttää alueidenkäyttölain 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset. Kaavaratkaisussa on punnittu alueen elinkeinoelämän kehittämistarpeita, sataman toimintaedellytyksiä, ympäristövaikutuksia, luonnonarvoja, virkistyskäyttöä sekä muita maankäyttöintressejä kokonaisuutena. Kaava perustuu laadittuihin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin, eikä valittaja ole osoittanut, että ratkaisu olisi alueidenkäyttölain vastainen tai että päätöksenteon perusteena olleet selvitykset olisivat olleet olennaisella tavalla puutteellisia.

Valittaja ei ole yksilöinyt sellaista mereentäyttöalueen toteuttamiseen liittyvää vaikutusta, joka olisi jäänyt arvioimatta tai jonka arviointia voitaisiin pitää alueidenkäyttölain näkökulmasta puutteellisenä.

Lupa- ja valvontavirasto ei ole pitänyt mereentäyttöalueen vaikutusten arviointia puutteellisenä, eikä esittänyt kaavan hyväksymisen estäviä huomautuksia. Lausunnon täydentämisen yhteydessä viraston ylitarkastaja on lisäksi todennut sähköpostissaan 22.4.2026, että täytön ilmastovaikutukset on arvioitu asianmukaisesti, ja että vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu hankkeen negatiiviset ilmastovaikutukset. Lausunnon johdosta vaikutusten arviointitaulukkoa on täydennetty viranomaisen esittämällä tavalla.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että mereentäyttöalueen tarve, toteuttamisedellytykset ja vaikutukset on selvitetty yleiskaavan tarkkuustaso huomioon ottaen riittävällä tavalla, ja että kaava täyttää alueidenkäyttölain 9 §:n sekä 39 §:n vaatimukset. Valitus ei tältä osin anna aihetta osayleiskaavan kumoamiseen.

Valituksen 3 perustelut

3) Linnusto ja luontoarvot

Valittajan mukaan MAALI-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia on vähätelty eikä linnuston toiminnallista merkitystä ole arvioitu riittävästi.

Porin kaupungin lausunto

3) Linnusto ja luontoarvot

Valittaja katsoo, että MAALI-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia on vähätelty, eikä linnuston toiminnallista merkitystä levähdys-, ruokailu- ja muuttoalueena ole arvioitu riittävästi. Lisäksi valittaja katsoo, ettei kaava turvaa riittävästi linnuston kannalta merkittävien alueiden säilymistä, eikä luonnonarvojen huomioon ottamista.

Porin kaupunki toteaa, että linnustoon, luontotyypeihin ja muihin luonnonarvoihin kohdistuvia vaikutuksia on selvitetty osayleiskaavan valmistelun yhteydessä laajasti. Kaavoitustyössä on hyödynnetty muun muassa linnustoselvityksiä, levähtäjälaskentoja, luontoselvityksiä sekä vedenalaista luontoa koskevia selvityksiä, joiden perusteella alueen keskeiset luonto- ja linnustoarvot on tunnistettu ja otettu huomioon kaavaratkaisussa.

Alueella toteutettujen linnustoselvitysten perusteella mereentäyttöalueen alle jäävällä merialueella levähtävien lintujen määrä on arvioitu korkeintaan kohtalaiseksi. Linnuston levähdys-, ruokailu- ja muuttoalueita koskevat tiedot ovat siten olleet päätöksenteon käytettävissä ja osa vaikutusarvioinnin perusteita.

Valittajan viittaama MAALI-alue on tunnistettu kaavoituksen yhteydessä, eikä sen merkitystä ole sivuutettu kaavan valmistelussa. Linnuston kannalta merkittävien alueiden arvoja, lajistoa sekä alueiden käyttöä levähdys-, ruokailu- ja muuttoalueina on arvioitu käytettävissä olleiden selvitysten perusteella. Kaavaratkaisua laadittaessa on pyritty sovittamaan yhteen alueen luonnonarvot sekä satama- ja teollisuustoimintojen kehittämistarpeet siten, että linnustoon kohdistuvat haitalliset vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Kaupunki toteaa lisäksi, että luonnonsuojelun kannalta merkittävät kohteet, arvokkaat luontotyypit sekä muut luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet on tunnistettu kaava-aineistossa. Kaava sisältää määräyksiä ja suunnittelua ohjaavia reunaehtoja, joiden tarkoituksena on turvata luonnonarvot myös jatkosuunnittelussa. Luonnonympäristön kannalta merkittävien alueiden huomioon ottaminen ei siten perustu pelkästään myöhempiin lupamenettelyihin, vaan luonnonarvot ovat olleet osa kaavaratkaisun perusteita jo yleiskaavavaiheessa.

Toisin kuin valittaja esittää, linnustovaikutuksia ei ole arvioitu yksinomaan alueellisten pinta-alojen perusteella. Arvioinnissa on tarkasteltu myös alueiden ominaisuuksia ja käyttöä linnuston näkökulmasta sekä niiden merkitystä osana laajempaa ympäristökokonaisuutta. Kaavan valmistelussa ei ole tullut esiin sellaisia selvityksillä osoitettuja vaikutuksia, joiden perusteella kaavaratkaisun voitaisiin katsoa vaarantavan alueen linnuston tai luonnonarvojen säilymisen alueidenkäyttölain vastaisesti.

Kaupunki toteaa lisäksi, että osayleiskaava on luonteeltaan yleispiirteinen suunnitelma. Mahdolliset myöhemmät toteuttamishankkeet ovat velvollisia selvittämään hankekohtaiset vaikutuksensa yksityiskohtaisemmin sekä noudattamaan luonnonsuojelulain, vesilain ja muun ympäristölainsäädännön vaatimuksia. Yleiskaavan tehtävänä on arvioida vaikutuksia yleispiirteisellä

tasolla ja luoda puitteet jatkosuunnittelulle. Kaupungin näkemyksen mukaan tämä velvollisuus on täytetty asianmukaisesti.

Valittaja ei ole yksilöinyt, miltä osin käytettävissä olleet linnustoselvitykset olisivat virheellisiä tai millaisia olennaisia linnustovaikutuksia olisi jäänyt tunnistamatta tai arvioimatta. Valittaja ei ole myöskään esittänyt sellaista asiantuntijaselvitystä, joka osoittaisi käytettyjen linnustoselvitysten johtopäätösten olevan virheellisiä tai puutteellisia.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että linnustoon, MAALI-alueeseen, luontotyypeihin ja muihin luonnonarvoihin kohdistuvat vaikutukset on tunnistettu ja arvioitu osayleiskaavan valmistelun yhteydessä riittävällä tavalla. Kaava sisältää luonnonarvojen turvaamista ja jatkosuunnittelua ohjaavia määräyksiä, eikä valittaja ole osoittanut, että kaava olisi linnuston tai luonnonarvojen osalta alueidenkäyttölain vastainen. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin.

Valituksen 3 perustelut
4) Kulttuuriympäristö ja arkeologiset kohteet
Valittajan mukaan kaava ei turvaa riittävästi kulttuuriympäristöarvoja eikä arkeologisia kohteita suhteessa lisääntyvään teolliseen toimintaan, liikenteeseen ja muuhun maankäyttöön.

Porin kaupungin lausunto

4) Kulttuuriympäristö ja arkeologiset kohteet

Valittaja katsoo, että osayleiskaavassa ei ole riittävästi turvattu alueen kulttuuriympäristö- ja arkeologisia arvoja.

Porin kaupunki toteaa, että osayleiskaavan valmistelussa on hyödynnetty rakennettua kulttuuriympäristöä koskevia selvityksiä sekä meriarkeologista inventointia. Kaavaselostuksessa on tunnistettu suunnittelualueen kulttuuriympäristö- ja arkeologiset arvot, ja ne on otettu huomioon osana kaavaratkaisua. Kaavan valmistelussa on arvioitu myös maankäytön vaikutuksia kulttuuriympäristöön ja maisemaan.

Valittaja viittaa muun muassa Parkkiluodon rakennettuun ympäristöön, historiallisiin kalastajatilakokonaisuuksiin, Tahkoluodon kylätonttiin, Kappelinluodon arkeologisiin kohteisiin sekä vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Valittaja ei kuitenkaan yksilöi, mitä kohdetta kaava vaarantaisi tai millä tavoin kaavaratkaisun tai kaavamääräysten voitaisiin katsoa olevan kulttuuriympäristön tai arkeologian näkökulmasta lainvastaisia.

Kaava-aineiston perusteella kulttuuriympäristöä ja arkeologiaa koskevat arvot on tunnistettu suunnittelun lähtökohdiksi, eikä valittaja ole osoittanut, että kaava johtaisi näiden arvojen heikentymiseen alueidenkäyttölain vastaisesti. Valitus jää tältä osin yleiselle tasolle.

Valittaja ei ole yksilöinyt, mitä kulttuuriympäristöarvoa, muinaisjäännöstä tai arkeologista kohdetta kaava vaarantaisi, taikka miltä osin kaavamääräykset olisivat näiltä osin riittämättömiä.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että kulttuuriympäristöön ja arkeologisiin kohteisiin kohdistuvat vaikutukset on selvitetty yleiskaavan tarkkuustaso huomioon ottaen riittävällä tavalla, eikä valituksessa ole esitetty sellaisia perusteita, joiden johdosta osayleiskaavan voitaisiin katsoa olevan tältä osin lainvastainen. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin.

Valituksen 3 perustelut**5) Luontotyytit ja luonnonsuojelu**

Valittajan mukaan kaava ei riittävästi turvaa luontotyyppejä, uhanalaisia lajeja eikä maankohoamisrannikon luontoarvoja.

Porin kaupungin lausunto**5) Luontotyytit ja luonnonsuojelu**

Valittaja katsoo, että osayleiskaava ei riittävästi turvaa alueella esiintyviä luontotyyppejä, uhanalaisia lajeja eikä maankohoamisrannikon luontoarvoja, sekä että luonnonarvojen turvaaminen on jätetty liian pitkälti myöhempien suunnittelu- ja lupamenettelyjen varaan.

Porin kaupunki toteaa, että osayleiskaavan laatimisen yhteydessä on laadittu ja hyödynnetty kattava määrä luontoarvoja koskevia selvityksiä, joissa on tunnistettu alueen merkittävimmät luontokohteet, arvokkaat luontotyytit, lajisto sekä luonnonsuojelun kannalta merkittävät alueet. Kaavan valmistelussa on kiinnitetty erityistä huomiota muun muassa maankohoamisrannikon luontotyyppeihin, linnustoon, arvokkaisiin metsä- ja rantaluontokohteisiin sekä uhanalaisten lajien elinympäristöihin.

Toisin kuin valittaja esittää, luonnonarvoja ei ole jätetty huomioimatta, eikä niiden turvaamista ole siirretty yksinomaan myöhemmin ratkaistavaksi. Luontoarvojen turvaamista koskevat kaavamääräykset on valmisteltu yhteistyössä ympäristöviranomaisten kanssa, eikä viranomaislausunnoissa ole katsottu kaavamääräysten olevan luonnonarvojen turvaamisen näkökulmasta riittämättömiä. Myös luonnonsuojelulain näkökulmasta tarpeellisia lieventämis- ja kompensatiotoimenpiteitä on arvioitu osana kaavaprosessia. Kaavaa laadittaessa on tunnistettu luonnonarvojen kannalta merkittävät alueet, ja ne on otettu huomioon kaavaratkaisussa sekä

aluevarauksissa. Kaava sisältää lisäksi määräyksiä ja suunnittelua ohjaavia reunaehdoja, joiden tarkoituksena on varmistaa, että luonnonympäristön kannalta merkittävät arvot otetaan huomioon myös jatkosuunnittelussa.

Valittajan viittaamat luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit, uhanalaisten lajien esiintymät sekä muut luonnonarvot on tunnistettu kaavaprosessin aikana, eikä kaava sellaisenaan mahdollista niiden hävittämistä tai heikentämistä vastoin luonnonsuojelulainsäädäntöä. Lisäksi selvitysten perusteella alueelle on osoitettu laajoja suojelualueita (SL), joilla turvataan alueen keskeisiä luonnonarvoja. Mereentäyttöalueen luontovaikutusten hyvittämiseksi kaava sisältää lisäksi määräyksen luontoteon toteuttamisesta. Mahdolliset yksittäiset toteuttamishankkeet ovat lisäksi myöhemmissä suunnittelu-, lupa- ja viranomaismenettelyissä velvollisia noudattamaan luonnonsuojelulain, vesilain ja muun ympäristölainsäädännön velvoitteita.

Kaupunki toteaa lisäksi, että osayleiskaavan tehtävänä on alueidenkäyttölain mukaisesti ohjata maankäyttöä yleispiirteisellä tasolla. Yleiskaavalta ei voida edellyttää kaikkien yksittäisten hankkeiden toteutustavan tai niiden vaikutusten lopullista ratkaisemista. Olennaista on, että kaava perustuu riittäviin selvityksiin, ja että luonnonarvot on tunnistettu ja otettu huomioon kaavaratkaisussa yleiskaavan tarkkuustason edellyttämällä tavalla. Kaupungin näkemyksen mukaan nämä vaatimukset täyttyvät.

Valittaja ei ole osoittanut, että kaavassa olisi osoitettu aluevarauksia sellaisella tavalla, joka väistämättä johtaisi suojeltujen luontotyyppien, uhanalaisten lajien elinympäristöjen tai maankohoamisrannikon erityisten luontoarvojen lainvastaiseen heikentämiseen. Valituksessa esitetyt väitteet perustuvat tältä osin pääosin oletuksiin mahdollisten tulevien hankkeiden vaikutuksista. Näitä vaikutuksia arvioidaan tarvittaessa tarkemmin hankekohtaisissa jatkoselvityksissä ja lupamenettelyissä.

Valituksen 3 perustelut

6) Turvallisuus ja suuronnettomuusriskit, sekä huoltovarmuus

Valittajan mukaan Seveso-toimintojen, sataman, kemianteollisuuden ja asumisen yhteensovittamista ei ole arvioitu riittävästi. Valittaja viittaa sähkönsiirron huoltovarmuuteen, häiriönsietokykyyn ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen.

Porin kaupungin lausunto:

6) Turvallisuus ja suuronnettomuusriskit

Valittaja katsoo, että Seveso-laitosten, satama- ja teollisuustoimintojen, energiainfrastruktuurin, vapaa-ajan asumisen, virkistyskäytön ja muun maankäytön yhteensovittamista ei ole arvioitu riittävästi yleiskaavatasolla. Valittajan mukaan muun muassa suuronnettomuusriskit,

dominovaikutukset, evakuointimahdollisuudet sekä eri toimintojen yhteisriskit on jätetty liian pitkälti myöhempien menettelyjen ratkaistaviksi.

Turvallisuuteen liittyviä kaavamääräyksiä on valmisteltu yhteistyössä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) kanssa. TUKES ei ole lausunnossaan katsonut kaavan turvallisuusmääräyksiä riittämättömiksi, eikä edellyttänyt kaavaratkaisun muuttamista turvallisuusnäkökohtien perusteella.

Porin kaupunki toteaa, että turvallisuusvaikutukset ja suuronnettomuusriskit ovat olleet yksi osayleiskaavan keskeisistä suunnittelukysymyksistä. Kaavan valmistelussa on hyödynnetty alueesta laadittuja turvallisuus- ja riskiselvityksiä sekä arvioitu alueen maankäyttöä suhteessa sataman, kemianteollisuuden, energiantuotannon ja muiden turvallisuusriskejä sisältävien toimintojen aiheuttamiin vaikutuksiin. Kaavaratkaisua laadittaessa on otettu huomioon alueella sijaitsevat Seveso-laitokset, niihin liittyvät konsultointivöhykkeet sekä viranomaisten turvallisuusnäkökohdat. Alueella sijaitsevien Seveso-toimintojen konsultointivöhykkeet sekä turvallisuutta koskevat rajoitteet on tunnistettu kaavaratkaisussa, ja niiden vaikutukset maankäytön suunnitteluun on otettu huomioon. Kaavaratkaisua on valmisteltu yhteistyössä TUKESin kanssa käytyjen työneuvottelujen pohjalta.

Toisin kuin valittaja esittää, turvallisuusnäkökohtia ei ole jätetty yksinomaan myöhemmän suunnittelun varaan. Osayleiskaavassa on tunnistettu suuronnettomuusvaarallisiin toimintoihin liittyvät vaikutusalueet ja niiden merkitys alueen maankäytölle. Kaavaratkaisussa on pyritty yhteensovittamaan teollisuus- ja satamatoimintojen kehittäminen, olemassa oleva asutus, virkistysalueet sekä muut alueiden käyttömuodot siten, että turvallisuusnäkökohdat voidaan ottaa huomioon myös tulevassa suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaupunki toteaa lisäksi, että yleiskaavan tehtävänä ei ole ratkaista yksittäisten laitosten turvallisuusjärjestelyjä, pelastussuunnittelua, evakuointimenettelyjä tai tarkkoja riskienhallintatoimenpiteitä. Nämä kuuluvat toiminnanharjoittajia koskevien turvallisuus-, ympäristö- ja lupamenettelyjen piiriin. Yleiskaavatasolla olennaista on arvioida, onko alueen maankäyttö mahdollista sovittaa yhteen siten, että turvallisen elinympäristön edellytykset voidaan turvata. Kaupungin näkemyksen mukaan tämä vaatimus täyttyy.

Valittaja viittaa erityisesti toiminnan mahdollisiin yhteis- ja dominovaikutuksiin. Kaupunki toteaa, että alueen riskitekijöitä on tarkasteltu käytettävissä olleiden selvitysten perusteella ja että turvallisuusvaikutusten arvioinnissa on huomioitu myös toimintojen keskinäiset vaikutukset. Kaavaa laadittaessa ei ole tullut esiin sellaisia selvityksillä osoitettuja turvallisuuteen liittyviä esteitä, jotka

estäisivät kaavassa esitetyn maankäytön toteuttamisen tai tekisivät kaavaratkaisusta alueidenkäyttölain vastaisen.

Valittaja ei ole myöskään osoittanut, että kaava mahdollistaisi sellaisen maankäyttöratkaisun, joka johtaisi väistämättä tai välittömästi lainsäädännön vastaiseen turvallisuustasoon tai estäisi turvallisuusvaatimusten toteuttamisen myöhemmissä suunnittelu- ja lupamenettelyissä. Valituksessa esitetyt väitteet perustuvat suurelta osin oletuksiin tulevien hankkeiden mahdollisista vaikutuksista.

Valittaja viittaa sähkönsiirron huoltovarmuuteen, häiriönsietokykyyn ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen. Nämä kysymykset liittyvät mahdollisen voimajohtohankkeen tekniseen toteuttamiseen, eivätkä osayleiskaavan maankäyttölliseen ratkaisuun.

Osayleiskaava ei ratkaise voimajohdon teknistä rakennetta, pylvästyyppeä, perustamistapaa, huoltoreittejä eikä käyttövarmuutta koskevia kysymyksiä. Nämä arvioidaan erillisissä hankekohtaisissa YVA-, suunnittelu- ja lupamenettelyissä. Osayleiskaavassa on osoitettu ainoastaan alueellinen yhteystarve sähkönsiirrolle.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että osayleiskaavan turvallisuusvaikutuksia ja suuronnettomuusriskejä on arvioitu yleiskaavan tarkoitus ja tarkkuustaso huomioon ottaen riittävällä tavalla. Kaava perustuu käytettävissä olleisiin turvallisuus- ja riskiselvityksiin, viranomaisohjeisiin ja ohjeistukseen, eikä valittaja ole esittänyt sellaisia perusteita, joiden johdosta osayleiskaavan voitaisiin katsoa olevan turvallisuusvaikutusten osalta alueidenkäyttölain vastainen. Kaupunki vaatii valituksen hylkäämistä tältä osin

Valituksen 3 perustelut**7) Melu, liikenne ja virkistys**

Valittaja katsoo, ettei yhteisvaikutuksia ole arvioitu riittävästi eikä virkistyskäytön edellytyksiä turvata.

Porin kaupungin lausunto:**7) Melu, liikenne ja virkistys**

Valittaja katsoo, että osayleiskaavan liikenne-, melu- ja virkistysvaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi kokonaisuutena, eikä kaava turvaa virkistyskäytön ja vapaa-ajan asumisen edellytyksiä alueella. Lisäksi valittaja katsoo, että teollisuuden, satamatoimintojen, energiainfrastruktuurin sekä muiden alueelle sijoittuvien toimintojen yhteisvaikutukset jäävät epäselviksi.

Liikenne- ja meluvaikutusten arvioimiseksi osayleiskaavan valmistelun yhteydessä on laadittu liikenneselvityksiä, satamien rakentamisen liikenteellisiä yhteisvaikutuksia koskevia arviointeja sekä useita meluselvityksiä. Näiden selvitysten perusteella kaavassa on osoitettu melualueet sekä arvioitu liikenteen, sataman ja teollisuustoimintojen vaikutuksia suhteessa ympäröivään maankäyttöön ja alueen muihin toimintoihin.

Porin kaupunki toteaa, että osayleiskaavan valmistelun yhteydessä on laadittu liikennettä, melua, virkistyskäyttöä ja maankäytön vaikutuksia koskevia selvityksiä, joiden perusteella kaavaratkaisua on valmisteltu ja tarkennettu. Kaavan vaikutuksia ei ole arvioitu yksittäisten toimintojen näkökulmasta erillisinä, vaan osana koko alueen kehittämistä koskevaa kokonaisuutta. Kaupunki katsoo, että käytettävissä ollut selvitysaineisto on ollut riittävä osayleiskaavan sisältö ja yleispiirteinen ohjaustaso huomioon ottaen. Kaavaselostuksessa on tarkasteltu myös Tahkoluodon ja Mäntyluodon toimintojen yhteisvaikutuksia liikenteeseen, eikä arvioinnissa ole tullut esiin sellaisia vaikutuksia, jotka estäisivät kaavassa osoitetun maankäytön toteuttamisen.

Valittajan esittämistä väitteistä poiketen osayleiskaava säilyttää laajoja virkistys-, retkeily- ja luonnonalueita sekä mahdollistaa niiden käytön myös tulevaisuudessa. Kaavassa on osoitettu virkistys- ja suojaviheralueita sekä luonnon- ja maisema-arvojen kannalta merkittäviä alueita, joiden tarkoituksena on turvata alueen virkistyskäyttöä, luonnon kokemista ja saaristoympäristön ominaispiirteitä myös alueen kehittyessä. Kaavaratkaisu ei johda siihen, että alueen virkistyskäyttö estyisi tai vaarantuisi olennaisesti.

Kaupunki toteaa lisäksi, että kaavassa on osoitettu uusia ja kehitettäviä yhteyksiä, joiden tavoitteena on parantaa alueen saavutettavuutta ja toimivuutta sekä sovittaa yhteen satama-, teollisuus-, energia- ja virkistysalueiden käyttö. Liikennejärjestelmän kehittämisen tarkoituksena on parantaa alueen toimivuutta kokonaisuutena, eikä heikentää virkistyskäytön edellytyksiä. Yksityiskohtaiset liikennejärjestelyt ratkaistaan tarvittaessa myöhemmissä suunnittelu- ja toteutusvaiheissa.

Vapaa-ajan asumisen osalta kaupunki toteaa, että osayleiskaavassa on pyritty sovittamaan yhteen alueen olemassa oleva vapaa-ajan asutus, virkistyskäyttö, luontoarvot sekä alueen satama- ja teollisuustoiminnot. Kaava säilyttää olemassa olevaa vapaa-ajan asutusta, eikä osoita sellaisia ratkaisuja, joiden voitaisiin katsoa aiheuttavan vapaa-ajan asutukselle alueidenkäyttölain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Se, että alueella harjoitetaan tai tulevaisuudessa kehitetään satama-, teollisuus- tai energiatoimintoja, ei sellaisenaan tarkoita, että vapaa-ajan asumisen käyttöedellytykset vaarantuisivat oikeudellisesti merkityksellisellä tavalla.

Vapaa-ajan asumisen edellytyksiä on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 6.2 "Yhteenveto loma-asumista rajoittavista tekijöistä ja ratkaisuista" sekä kaavaselostuksen liitteessä 1 "Kesäasumisen

lähtökohdat ja mitoitus". Selvitysten perusteella kaavaratkaisussa on yhteensovitettu satama- ja teollisuustoimintojen kehittäminen sekä alueen nykyisen loma-asutuksen säilyminen.

Meluvaikutusten osalta kaupunki toteaa, että kaavan valmistelussa on arvioitu alueen nykyisiä ja ennakoitavia meluvaikutuksia sekä niiden suhdetta ympäröivään maankäyttöön. Osayleiskaavan tarkoituksena ei ole ratkaista yksittäisten tulevien hankkeiden lopullisia meluvaikutuksia, vaan luoda maankäytölliset edellytykset alueen kehittämiseksi. Mahdolliset myöhemmät hankkeet ovat velvollisia selvittämään omat meluvaikutuksensa ja täyttämään niitä koskevan ympäristölainsäädännön vaatimukset.

Liikenteen osalta valittajan esittämät yhteisvaikutukset liittyvät osittain mahdollisiin tuleviin hankkeisiin, joiden laajuus, toteutustapa ja aikataulu eivät ratkea osayleiskaavassa. Mahdolliset hankekohtaiset liikennevaikutukset arvioidaan niitä koskevissa jatkosuunnittelu- ja lupamenettelyissä. Kaavassa on arvioitu tulevan toiminnan erilaisia liikenteellisiä skenaarioita yhdessä Mäntyluodon kanssa. Osayleiskaavatasolla on ollut riittävää arvioida vaikutukset yleispiirteisesti alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla.

Valittaja ei ole yksilöinyt, millaista alueidenkäyttölain 39 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta haittaa kaavasta aiheutuisi maanomistajille tai muille oikeudenhaltijoille.

Osayleiskaava ei muuta valittajan omistaman kiinteistön käyttötarkoitusta, rakennusoikeutta tai muuta oikeudellista asemaa. Kaava-alueen vakituiset asukkaat, kesäasukkaat ja maanomistajat ovat osallistuneet valmisteluun laajasti, eikä kaavaehdotuksesta jätetyissä muistutuksissa ole tunnistettu valituksessa esitetyn kaltaisia maanomistajien kohtuuttomaan kohteluun liittyviä ongelmia.

Kaavan valmistelun yhteydessä on arvioitu vaikutuksia vakituisen asumiseen, loma-asumiseen sekä maanomistukseen liittyviin oikeuksiin. Arviointien perusteella osayleiskaava ei aiheuta maanomistajille tai muille oikeudenhaltijoille alueidenkäyttölaissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Valittaja ei ole osoittanut konkreettista tilannetta, ratkaisua tai vaikutusta, joka osoittaisi kaavan vaikutusten arvioinnin puutteellisuuden tai kaavamääräysten riittämättömyyden. Valituksessa esitetyt väitteet jäävät useilta osin yleiselle tasolle, eivätkä ne saa tukea kaavaprosessin aikana annetuista viranomaislausunnoista, muistutuksista tai muusta vuorovaikutusaineistosta. Myöskään alueen saariston loma-asukkaita edustava Porin Merisaaristoseura ry ei ole kaavaprosessin aikana tuonut esille valituksessa esitetyn kaltaisia ongelmia tai vaatimuksia.

Edellä esitetyin perustein Porin kaupunki katsoo, että melu-, liikenne- ja virkistysvaikutukset on arvioitu osayleiskaavan sisältö ja tarkoitus huomioon ottaen riittävällä tavalla, ja että kaava turvaa alueidenkäyttölain 39 §:n edellyttämällä tavalla sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyden että alueen eri toimintojen yhteensovittamisen. Valituksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi osayleiskaava olisi tältä osin lainvastainen.

Valituksen 3 perustelut**8) Sähkönsiirto**

Valittaja esittää sähkönsiirrosta samankaltaiset väitteet kuin kaksi muuta valittajaa.

Porin kaupungin lausunto:**8) Sähkönsiirto**

Porin kaupunki viittaa valittajien 1 ja 2 valitukseen annettuihin lausuntoihin sähkönsiirtoa koskevilta osin. Lisäksi kaupunki toteaa, että osayleiskaavassa on osoitettu ainoastaan voimajohdon yhteystarvemerkinä. Yhteystarvemerkinä perustuu Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeesta laadittuun ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn ja myöhemmin siitä annettuun perusteltuun päätelmään. Yhteystarvemerkinä ei mahdollista voimajohdon rakentamista ilman erillisiä jatkosuunnittelu-, YVA- ja lupamenettelyjä, eikä myöskään estä maakaapeloinnin toteuttamista, mikäli siihen myöhemmin päädytään.

Osayleiskaavassa on varauduttu voimalinjaan osoittamalla tarvittavat suojaviheralueet.

Valittajan vaatimus kolmen rinnakkaisen 400 kV voimajohdon mahdollistamisen estämisestä perustuu virheelliseen käsitykseen osayleiskaavan oikeusvaikutuksista. Osayleiskaava ei määrää alueelle rakennettavien voimajohtojen määrää, eikä ratkaise niiden lopullista sijaintia. Kaavassa on osoitettu ainoastaan sähkönsiirron yhteystarve. Yhteystarvemerkinä ei yksin oikeuta minkään voimajohdon rakentamiseen.

Mahdollisen uuden voimajohdon toteuttaminen edellyttää erillistä hankesuunnittelua, ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sekä tarvittavia lupapäätöksiä. Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutukset on jo arvioitu erillisessä YVA-menettelyssä, jonka perusteella on annettu perusteltu päätelmä 26.5.2026.

Voimajohdon yhteystarvemerkin poistaminen osayleiskaavasta ei myöskään muuttaisi ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioidun voimajohtohankkeen toteuttamisedellytyksiä tai siitä annetun perustellun päätelmän oikeusvaikutuksia.

Valituksen 3 perustelut

9) Täytäntöönpanokielto

Valittaja vaatii täytäntöönpanon kieltämistä.

Porin kaupungin lausunto:

9) Täytäntöönpanokielto

Valittaja vaatii, että hallinto-oikeus kieltää osayleiskaavan täytäntöönpanon siltä osin kuin kaavan perusteella voitaisiin ryhtyä mereentäyttöalueen, sataman laajentamisen, teollisuusalueiden toteuttamisen tai muiden peruuttamattomien ympäristömuutosten valmisteluun tai toteuttamiseen ennen asian lainvoimaista ratkaisemista.

Porin kaupunki vastustaa täytäntöönpanokiellon määräämistä. Valittaja ei ole osoittanut, että osayleiskaavan voimaantulo aiheuttaisi sellaisia välittömiä oikeusvaikutuksia tai peruuttamattomia ympäristövaikutuksia, joita ei voitaisi arvioida tai estää myöhemmissä hankekohtaisissa menettelyissä. Valittaja ei ole esittänyt sellaisia konkreettisia tai yksilöityjä perusteita, joiden nojalla täytäntöönpanon kieltäminen olisi asiassa tarpeen. Valittajan esittämät väitteet perustuvat pääosin arvioihin mahdollisista tulevista hankkeista sekä niiden oletetuista vaikutuksista, eivät osayleiskaavan välittömiin oikeusvaikutuksiin.

Tahkoluoto–Paakarit-osayleiskaava on luonteeltaan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaava ei sellaisenaan mahdollista valittajan tarkoittamia ruoppauksia, mereentäyttöä, sataman laajennuksia, teollisia rakentamistoimenpiteitä tai muita merkittäviä ympäristöä muuttavia hankkeita ilman erillisiä jatkosuunnittelu-, lupa- ja mahdollisia ympäristövaikutusten arviointimenettelyjä. Mahdolliset hankkeet edellyttävät myöhemmissä menettelyissä omia selvityksiään, vaikutusten arviointia sekä itsenäistä viranomaisratkaisua. Mereentäyttöalueen osalta on laajojen selvitysten perusteella arvioitu, että alue on toteuttamiskelpoinen.

Kaupunki toteaa lisäksi, että osayleiskaavan täytäntöönpano ei aiheuta sellaisia välittömiä tai peruuttamattomia seurauksia, joita ei voitaisi ehkäistä tai arvioida myöhemmissä hankekohtaisissa menettelyissä. Valittajan esittämät huolenaiheet liittyvät pääosin mahdolliseen tulevaan toteuttamiseen, jonka hyväksyttävyyys ratkaistaan erikseen sovellettavan lainsäädännön mukaisissa menettelyissä.

Täytäntöönpanokielto olisi omiaan viivästyttämään merkittävästi kaupungin maankäytön suunnittelua sekä alueen satama-, energia- ja teollisuustoimintojen pitkäjänteistä kehittämistä jo ennen kuin hallinto-oikeus on arvioinut valituksessa esitettyjen väitteiden oikeudellisen perusteltavuuden. Tahkoluoto on Porin kannalta merkittävä satama-, energia- ja teollisuusalue, jonka kehittämisellä on huomattava merkitys kaupungin elinvoimalle, työllisyydelle ja investointien mahdollistamiselle.

Edellä esitetyillä perusteilla Porin kaupunki katsoo, että asiassa ei ole osoitettu sellaisia erityisiä syitä, joiden vuoksi osayleiskaavan täytäntöönpano tulisi kieltää tai keskeyttää valituksen käsittelyn ajaksi. Kaupunki pyytää hallinto-oikeutta hylkäämään täytäntöönpanokieltoa koskevan vaatimuksen. Valittaja ei ole osoittanut sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöksen täytäntöönpano olisi keskeytettävä.